NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LXVIII — Price 25c — Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, March 11, 1981 — Nr. 49

REAGANAS PASIMATYMA SU RUSAIS ATIDĖJO

LENKŲ VALDŽIAI NEPAVYKO SUSITARTI SU SOLIDARUMO UNIJOS ATSTOVAIS

PROKURATŪRA NORI KIŠTI Į KALĖJIMĄ NAUJOS DARBININKŲ UNIJOS ORGANIZATORIUS

VARŠUVA. — Lenkų vyriausybės atstovai nepajėgė susitarti su darbininkų Solidarumo unijos atstovais. Manyta, kad vyriausybei ir unijos atstovams pavyks išvengti streikų, bet iki šio meto nepavyko. Darbininkai buvo pasižadėję nestreikuoti, bet dabar atrodo, kad be streiko neapsieis. Lešek Valensa labai norėjo pasitarti su premjeru Jeruzelskiu, bet pastarasis buvo "labai užimtas", Valensos jis negalėjo priimti, bet jis pasiuntė kitą pareigūną, kuris prižadėjo palikti ramybėn teisman patrauktus Solidarumo unijos organizatorius.

Dabar nesusipratimai kyla dėl Lodzės darbininkų. Po Varšuvos, Lodzė yra pats didžiausias Lenkijos miestas, artėja prie milijono gyventojų. Ten Solidarumo unijos organizatorius yra Ježy Krapovnickis. Lodzėj dirba apie pusė milijono darbininkų. Ten yra 1,300 įvairaus dydžio dirbtuvių ir dirbtuvėlių.

Reikalas eina apie didelio darbininkų centro organizavimą. Solidarumo unijos nariai jau atliko didįjį organizacinį darbą, bet valdžia taip lengvai nemano nusileisti. Į Lodzę atvyko premjero pavaduotojas Miečislovas Rakovskis. Jis susitiko su Krapovnickiu ir tarėsi įvairiais darbininkų organizavimo klausimais. Rakovskis norėjo darbininkų unijų dalį palikti tokioje pačioje padėtyje, kurioje drabininkai dabar yra, bet ta pozicija buvo atmesta.

Rakovskis vedė pasitarimus su Valensa Varšuvoje ir sutiko neprovokuoti ligoninės darbininkų organiaztorių. Bet tas pats Rakovskis nesutiko daryti nuolaidų Krapovnickiui.

Krapovnickis pranešė, kad valdžia be reikalo provokuoja Lodzės darbininkus. Antradienį bus vienos valandos įspėjamasis streikas, parejškė Krapovnickis, o ketvirtadienį bus keturių valandų streikas, jeigu valdžia neleis darbininkams organizuotis.

—Salvadore partizanai užėmė beveik visą Čalatenango provinciją, esančią Gvatemalos pasienyje. Maištininkų bijantieji ūkininkai bėga į Gvatemalą, kur lauks kovų pabaigos.

— Gvatemala teikia pagalbą į pasienį atbėgusiems Salvadoro ūkininkams su šeimomis.

KALENDORĖLIS

Kovo 11: Konstantinas, Kandidas, Svetigailė, Žalvytė, Jovydas.

Saulė teka 6:10, leidžiasi 5:52.

Oras vėsus, giedra.

PAGROBTI PAKISTANIEČIAI GRASINAMI NUŽUDYMU

DAMASKAS. — Su 3 Pakistano lėktuvo grobikais dėl 103 keleivių bei įgulos narių paleidimo derybas veda Pakistano ambasadorius Jordane S. Khan. Jis antradienį pareiškė, kad trys lėktuvo grobikai įteikė 92 paleistinų iš Pakistano kalėjimų sąrašą, priešingu atveju grasina nužudyti 103 įkaitus, kurių tarpe yra 3 amerikiečiai. Kitokių sąlygų teroristai nepriima.

Pirmadienį grobikai išleido 22 metų patarnautoją Perzana Sharif, apsirgusią stipria depresija dėl nuolatinių grasinimų nužudyti. Jos pareiškimu, teroristai ruošiasi drastiškiems veiksmams. Pakistano prezidento Zia ul-Haq valdžia atsisakė pildyti grobikų reikalavimus ir prašė Siriją jėga išlaisvinti lėktuvą ir keleivius. Dabar lėktuvą apsupo 150 gerai ginkluotų karių ir gaisrininkų bei kovos mašinos.

IEŠKOMA DUJŲ IR NAFTOS VALDIŠKOSE ŽEMĖSE

WASHINGTON, D.C. — Vidaus sekretorius James G. Watt leido ieškoti naftos ir dujų 550 milijonų akerių valdiškose žemėse. Sekretorius, pildydamas prezidento rinkiminės kampanijos pažadą, sustabdė esamų parkų praplėtimą. Daugiausia kritikos susilaukė iš aplinkos švarinimo grupių žemės gręžimai Kalifornijos pakrantėse. Prez. Carterio 1982 m. biudžete parkų praplėtimui buvo numatyta išleisti $627 milijonai.

Tuo tarpu Aplinkos apsaugojimo agentūra pakeitė gero oro reguliavimo taisykles. Dabar nešvaraus oro rajonuose dirbtuvės galės išleisti apterštą orą, jei jis aplinkos bei oro labiau neteršia.

PRAMARŠAVO 8,000 ANGLIAKASIŲ

WASHINGTON, D.C. — Pirmadienį Washingtone pro Baltucsius Rūmus pramaršavo aštuoni tūkstančiai angliakasių. Jie protestavo prieš prezidento Reagano nutarimą, panaikinti skiriamas sumas taip vadinamai "juodų plaučių" ligai gydyti.

Angliakasiai pasipiktino šiuo prezidento žingsniu. Jie metė darbą ir suplaukė į Washingtoną ir prie Baltųjų Rūmų pareiškė protestą. Jie turėjo pasigaminę daug įvairių plakatų. Vienas sakė: "Mes gerbiam prezidentą, bet viešai protestuojame, kai jis karpo gydymui skiriamas sumas".

— Gen. Jeruzelskis rengiasi imtis priemonių prieš Lenkijos darbininkų streikus.

— Kartu su Brežnevu iš politinio biuro išėitų ir Andropovas, didžiausias Brežnevo ramstis.

Didžioji Japonijos šventė — Mergaičių šventė. Japonai įvairiai ją vadina — Karo jaunimo maršas, Gėlių eisena, bet dažniausiai ją vadina Mergaičių Diena.

PADIDINO SALVADORUI KARINĘ IR EKONOMINĘ PARAMĄ

TEN VYKSTA JAV KONFRONTACIJA SU KOMUNISTAIS

WASHINGTON, D.C. — Prezidento Reagano administracija nori sulaikyti komunistinę ekspansiją tuose kraštuose, kuriuose būtų tiesiogiai ar netiesiogiai paliečiami JAV interesai. Tas sritis ir joms karinę pagalbą prezidentas paskelbė antradienį, bet išleidžiant šią laikraščio laidą planai dar nebuvo žinomi. Tačiau yra žinoma, kad Salvadoras ir Persų įlankos kraštai įeina į tas sritis.

Prez. Reaganas ir Valstybės sekretorius Aleksandras Haig, laikydamiesi Monroe doktrinos, paskelbė, kad komunistų įsigalėjimas Vidurio Amerikoje sudaro tiesioginę JAV-ėms grėsmę. Čia tenka pastebėti, kad visa eilė prezidentų ir jų administracijų ignoravo Monroe doktriną ir leido įsigalėti komunizmui Kuboje, kuri tapo šios sistemos ekspansijos prietilčiu šioj hemisferoj.

Greta $25 milijonų karinės paramos, paskirtos Salvadorui praeitą savaitę, prašoma patvirtinti dar $25 milijonus karinei medžiagai bei ginklams pirkti ir vieną milijoną skirti kariniam apmokymui. Be to, ekonominei Salvadoro paramai prašoma $10 milijonų. Prez. Carterio biudžete buvo numatyta centrinės Amerikos kraštams ekonominei bei karinei pagalbai tik $5.4 milijono.

Valstybės sekretorius A. M. Haig Jr. pareiškė, kad Vidurio Rytuose ir Persų įlankos rajone Amerikos interesų reikalai yra pašlijęs ir ten didėja Sovietų Sąjungos grėsmė. Tiems kraštams yra numatyta $4 bilijonai karinės paramos ir $2.6 bil. ekonominės pagalbos.

Pirmadienį buvo peržiūrėti šiemetinis ir sekančių metų biudžetai. Šiemetinis biudžetas sumažintas $6.4 bil., panaikinant arba nukerpant virš 300 federalinių programų. 1982 metų biudžete federalinės išlaidos sumažintos 48.6 bil. dolerių.

DU ASTRONAUTAI PASIRUOŠĘ KILTI

HOUSTON, Texas. — Du astronautai yra pasirucšę išbandyti naują priemonę kilti į erdves. Jie planuoja pakilti ateinantį mėnesį, kai bus baigti visi paruošiamieji darbai.

Naujam erdvėlaiviui vadovaus geras lakūnas ir apmokytas astronautas John Young. Kartu su juo "Columbia" erdvėlaiviu pakils jo pavaduotojas Robert Crippen. Juodu planuoja išbūti erdvėje 34 valandas. Po to jiedu tikisi tuo pačiu erdvėlaiviu nusileisti. Naujai pastatytoji "Columbia" daug kuo skiriasi nuo anksčiau vartotų erdvėlaivių. Šis bus lengvesnis, bus galima jį lengviau manevruoti.

Abu astronautai labai gerai susipažinę su naujuoju modeliu. Jie gali jį laisvai vartoti, yra susipažinę su visomis naujovėmis. Jie tikisi atlikti savo pareigą ir laimingai grįžti.

— Kanados biznieriai stato gazolino stotis prie pat JAV pasienio. Daug JAV motoristų pervažiuoja sieną ir perkasi gazolino Kanadoje, nes ten jo galonas nekainuoja nė $1.

— Pakistano diktatorius gen. Zia prieš trejus metus sušaudė buv. premjerą Zulfikar Ali Bhutto, o premjero žmonos dar ir šiandien neišleidžia iš Pakistano.

— Atomo reguliavimo komisija savo raporte rašo, kad Three Mile Island atominė elektrinė nėra pakankamai išvalyta ir sudaro pavojų.

— Antradienį aukso uncija kainavo $476.

NELEIDO NAUDOTI PLOKŠTELIŲ

WASHINGTON, D.C.—Aukščiausias teismas pirmadienį uždraudė leisti išklausyti magnetofonines juosteles, kuriose yra sužymėta slapta informacija ir nurodoma kaip mokesčių mokėtojai kartais, įvairiais suktais būdais išvengia mokėti mokesčius. Susan ir Philip Long jau nuo 1969 metų norėjo tokių juostelių gauti iš IRS. Jie savo reikalavimą grindė 1975 metų Informacijos laisvės aktu, bet dabar Aukščiausias teismas galutinai tą reikalavimą atmetė.

Advokatai dėjo dideles viltis į šį į juosteles įrašytą pranešimą, bet nieko iš to neišėjo.

POLITBIURAS SUVALDĖ L. BREŽNEVĄ

MASKVA, Rusija. — Komunistų partijos generalinis sekretorius Leonidas Brežnevas norėjo pakeisti kelis politinio biuro narius, bet nepajėgė. Brežnevo planams pasipriešino Michail Suslovas, seniausias politbiuro narys, ir užsienio reikalų ministeris A. Gromyka.

Suslovas Brežnevui pasakė, jog tos pakaitos gali sukelti nesantaiką partijos narių tarpe ir pačios Sovietų Sąjungos suskaldymą. Brežnevas norėjo išmesti du politbiuro narius, pasiuntusius Sovietų ginkluotąsias pajėgas į Afganistaną. Šitas žingsnis padarė Sovietų Sąjungai didelę žalą, atstūmė musulmonus ir amerikiečius, pakenkė santykiams su Vakarų Europa. Europos komunistų partijos pasisakė prieš Afganistano okupaciją. Praėjus 26-ajam kompartijos suvažiavimui, Brežnevas nesijaučia saugus.

— Prezidentą Reaganą Kanados sostinėn nulydėjo būrys finansininkų ir prekybos specialistų.

— Pavergtai Lietuvai rusai primetė Rusijoje gimusį R. Sungailą premjero pareigoms.

PREZIDENTAS REAGANAS NORI PIRMA IŠSIAIŠKINTI SU SĄJUNGININKAIS

NORI NUSTATYTI, AR BREŽNEVAS YRA LINKĘS ATSIKRATYTI TERORISTINĖS TAKTIKOS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Reaganas gavo antrą aukščiausios Sovietų tarybos pirmininko Leonido Brežnevo laišką, raginantį galimai greičiau susitikti ir aptarti pačius svarbiausius abiejų valstybių reikalus, bet prezidentas Reaganas neskuba. Jis ir šį kartą atidėjo pasimatymą su Brežnevu.

Prez. Reaganas turi tikslių žinių apie Sovietų Sąjungos vartojamą teroro taktiką ne tik Pietų ir Vidurio Amerikoje, bet ir Artimuose Rytuose, Afrikoje bei Pietų Azijoje. Prezidentas Reaganas ir sekrėtorius A. Haig priminė, kad Sovietų Sąjungos vyriausybės atstovai buvo pasižadėję teroro priemonių nevartoti, bet jas vartoja. Rusai aprūpina teroristus informacijomis, pinigais ir ginklais. Prezidentas Reaganas smerkia sovietinio teroro taktiką.

Prezidentas nurodė, kad nėra prasmės su Brežnevu susitikti, jeigu Sovietų valdžios atstovai savo taktikos nepakeis. Prezidentas ir Valstybės sekretorius nori pamatyti Sovietų taktikos pakaitas, bet iki šio meto pakaitų nesimato.

Prezidentas Reaganas patyrė, kad į vieną šiaurės Salvadoro provinciją, kur yra įsibrovę komunistai partizanai ir ją beveik užvaldė. Provincijoje dar yra kelios strateginės vietos, kurias kontroliuoja Salvadoro kariai, bet ūkininkai su šeimomis ir manta bėga į pietus arba Gvatemalos pasienin. Prez. Reaganas nutarė siųsti dar daugiau šaudmenų Salvadoro kariams, bet tuo pačiu metu įsakė Amerikos patarėjams nesikišti į krašte vykstančius mūšius tarp karių ir įsibrovėlių.

Prez. Reaganas, prieš išskrisdamas į Kanadą, pareiškė, kad jis įsakė siųsti į Salvadorą dau giau šaudmenų. Tuo tarpu Kanados premjeras Pierre Trudeau, dar nepasitaręs su atvažiuojančiu prezidentu, jau pasmerkė prez. Reagano įsakymą siųsti daugiau ginklų. Jam atrodo, kad JAV vyriausybei nereikėję kištis į Salvadoro kovas. Visiems suprantama, kad prezidentas Reaganas, važiuodamas į Kanadą, pirmon eilėn aptars Kanados ir JAV ekonominius reikalus. Kanados vyriausybė yra paruošusi eilę įstatymų, kuriais bandys apkarpyti Amerikos kapitalo veiklą Kanadoje. Aišku, kad prezidentas palies ir Brežnevo užsispyrimą tuojau pasimatyti su Reaganu būtiniems abiejų valstybių reikalams aptarti. Reaganas buvo skelbes, kad jis panaikinsiąs prezidento Carterio nutarimą sustabdyti javų pardavimą Sovietų valdžiai, kol rusai neatšauks savo karo jėgų iš Afganistano. Atrodo, kad ir prez. Reaganas laikysis šios taktikos. Užtat Brežnevas ir nori galimai greičiau susitikti su Reaganu, kad būtų atnaujinta prekyba su Sovietų Sąjunga ir sustabdyti pasiruošimai krašto apsaugai. Sovietų kariuomenės vadai gyrėsi, kad JAV neprilygs Sovietų karo jėgoms, o dabar, kai Reaganas paprašė krašto apsaugai paskirti, dar $32.6 bilijono, tai paskubomis nori pasitarti.

— Kanados premjeras Pierre Trudeau labai nepatenkintas, kad JAV prezidentas Reaganas panaikino gazolino kainų kontrolę, nepasitaręs su Kanada.

— Lodzės darbininkus kontroliavo komunistų unija, bet dabar darbininkų dauguma pasisakė už Solidarumo uniją.

— Sirijos kariai neleis Pakistano lėktuvo grobikams bėgti iš Sirijos. Kariai reikalauja paleisti visus keleivius.

Pierre Trudeau

Kanados premjeras P. Trudeau vakar pasitiko atvykusį JAV prezidentą R. Reaganą.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVIČIUS

Apie drausmingą jūreivį

(Linksmas pasakojimas)

Seniau, kada nebuvo modernių keleiviniu laivų, Kiniečių jūrėje prekiniai laivai vežiojo žmones iš vieno uosto į kitą už nedidelį atlyginimą. Kelionės kaina priklausė nuo keleivio svorio, ir visi kiek galėdami mekodavo, mažindami savo svorį. Kad būtų lengviau keleivius suskaičiuoti — visi jie buvo numeruoti. Toks keleivių vežiojimas nebuvo legalus, bet gana pelningas suktiems kapitonams.

Viename tokiame laive buvo senas, labai stambus drausmingas jūrininkas Karolis. Visus kapitono įsakymus vykdė be atsikalbėjimų. Atsitiko, kad laivo pagrindyje, kur kiniečių buvo kaip silkių statinėje, vienas kinietis mirė. Pagal taisykles — laivas turėjo sustoti, kūną reikėjo įsiūti į maišą, kapitonas privalėjo sukalbėti maldą, ir tada mirusio kūnas būdavo nuleidžiamas į jūros dugną. Viso to kapitonas nenorėjo daryti. Taigi, jis pasišaukė Karolį ir tarė:

— Po galais, Karoli, tas kinietis numeris 53 mirė. Antrą valandą ryto išmesk jį už borto be jokių ceremonijų.

— Padarysiu, tamsta kapitone! — atrėžė Karolis.

Kitą rytą kapitonas ir klausia:

— Karoli, ar išmetei numerį 53 už borto?

— Ne, kapitone, jūs man liepėte išmesti numerį 53.

— Ar aš padariau klaidą?

— Taip, kapitone, jūs pasakėte 53-čią.

— Sakyk, po galais, ar tu išmetei tą 53-čią?

— Taip, kapitone.

— Bet, po galais, ar jis buvo negyvas?

— Jis sakėsi esąs gyvas, bet jūs žinote, kokie baisūs melagiai tie kiniečiai...

(Iš F. Luckner pasakojimų)

● Praeitais metais prezidento duktė Amy Carter gavo parašyti namų darbą apie industrijos revoliuciją. Apie tą dalyką ji klausė savo mamą Rosalynn, bet ir ji nežinojo, todėl prašė vieną tarnautoją paklausti Darbo departamentą. Ten buvo pagalvota, kad klausimas yra prezidento Carterio. Keletas departamento tarnautojų dirbo viršlaikį, ieškodami dokumentų atsakymui. Pirmadienio rytą Amy turėjo atsakymą. Jos darbą mokytojas įvertino "C" laipsniu.

● Miss Melissa E. Martin laimėjo tarptautinį kramtomojo tabako čiulpimo konkursą.

● Rio de Janeiro iširo Julio Cesar Lacerdo vedybos, nes kulminaciniame punkte prie altoriaus atėjo nėščia moteris ir pareiškė, kad jaunasis yra vaiko tėvas ir ten pat pradėjo gimdyti...

● Australijos aborigenų tarpe yra senas paprotys: žentas ir uošvė niekad tarpusavyje nesikalba.

● Linkėjimas nepasenti reiškia mirti jaunam.

● Kai šalta gryčioje, reikia sėdėti apsikabinus su kitu. Dviese daug au energijos sutaupoma.

● Mr. Robert Fox po trumpos draugystės vedė 34 metų merginą, padarytą iš vyro. Tačiau po dviejų mėnesių dėl blogo elgesio ją nužudė. Jis turės atsakyti kaip už gerą.

● Pabaigai duodu keletą minčių apie meną:

Meno atleitis ta, kuri buvo.

— Menas klausia, bet publika neturi atsakymo.

— Moderniame mene mažai ir dažniausiai nėra dvasinės išraiškos.

— Kai Van Gogho kūryboje daug, tai Pollack Jackson — nieko.

— Kiek prancūzų impresionisto Renoir tapyboje žmogaus meilės, tai abtsrakte tiek malkų krūvoje.

— Vasario 16-osios Lietuvos nepriklausomybės minėjimas ne buvo vieningas. Jaunimo Centre surengtoje dailės parodoje nedalyvavo patys "didieji", tiktai patys "mažieji".

Don Pilotas

PIRMA MEILĖ

Pirma meilė nerūdyja,
Nors mylėjau ir vėliau...
Mat, taip Dievo surėdyta,
Kad ji eina iš dangaus.
Daug žvaigždžių danguj šviečia,
Bet aušrinė — vis daugiau;
Daug bernelių prašė žiedo,—
Bet pirmąjam—nėra lygaus.
Pirma meilė, — kaip ugninis
Spindulėlis iš už kalno,
Žeria kibirkštis krūtinėn
Ir dainuoja man be žado...

Jeigu šįryt jį išvysčiau...
Tyliai, giliai, susimąsčius,
Nei žodelio nesakyčiau...
Tik širdelė man suplaktų...

P. Petrauskaitė

IR SUKUOS...

Vienas žingsnis į priekį,
O du žingsniai į šoną;
Ir sukuos, kaip sukausi,
Su rausvąja madona.

Ir sukuos, kaip sukausi,
Su plėšria Kremliaus hiena;
Glamonėjuos, šypsausi,
Padus laižau kasdieną.

Ir sukuos, kaip sukausi,
su caru raudonuoju;
Kaip vijurkas raitausi
Ir balandžiu burkuoju.

Ir sukuos, kaip sukausi,
Nugara į savuosius;
Juk veideliu paguosti
Reik Maskvos kruvinuosius.

K. Vabalėlis

DRAMBLIO ODOS NAUDA

Mažas Jonukas su motina nuvyko į zveryną. Pamatęs dramblį, vaikas atsidusėjęs pasakė:

— O, kad aš dramblio odą turėčiau...

— Kas tau atėjo į galvą, vaikeli? — klausia motina.

— Matai, ryto tėtis žadėjo ateiti į mokyklą, pasiteirauti kaip aš mokausi...

* * *

TIKRA KLAIDA

— Kas tamstai, šiandien atrodo taip be ūpo? — klausia pirkėja mėsininko krautuvėje. — Turėjote kokį nemalonumą?

— Tikrai, kad turėjau! — atsakė mėsininkas. — Ką tik čia buvo valdiškas svorių kontrolierius ir rado, kad mano svarsyklės neteisingos...

— Tai tamsta mums pardavinėjai per mažą vogą?

— Priešingai, aš pardavinėjau per didelę. — raudojo mėsininkas.

— Labas, Maiki!

— Sveikas, tėve! Ką naujo žinai?

— Tu žinai, kad popiežius Jonas Paulius II gerą darbą atliko, važinėdamas po pasaulį?

— Taip, tėve. Jis ne toks, kaip kiti italai popiežiai. Iš Vatikano nė kojos nekeldavo.

— Taigi. Jis atlikęs misiją Filipinuose ir Japonijoje, į Aliaską buvo atskridęs, net šunų traukiamose rogutėse pasivažinėjo po sniegynus. Populiarus šventas tėvas. Visi jį myli, net Chicagoje buvo.

— Matai, tėve, tas parodo, kaip su žmonėmis reikia gyventi taikoje. Sovietų Sąjungos imperialistai teroru ir karais plečia savo imperiją. Užgrobę kurią valstybę, uždeda pančius pavergtiems žmonėms, padaro juos vergais, tikėjimą draudžia, bedievybę platina.

— Sakyk, Maiki, ar jie turi teisę taip daryti?

— Aišku, kad neturi moralinės teisės taip daryti ,bet daro prieš visų gyventojų valią. Okupuotieji žmonės valdžios nerenka, jie negali rinkti, privalo tik klausyti, ką liepia Kremliaus bosai daryti. Jeigu Sovietijoje būtų demokratiniai rinkimai, tai iš Kremliaus išlėktų brežnevai, kosyginai, chruščiovai ir visi šnipai.

— Man rodos, kad tu, Maiki, geriau pažįsti tarptautinę politiką, negu aš. Pasakyk man vieną dalyką: Kodėl Sovietai nori užimti visą pasaulį?

— Nori, bet jiems to padaryti nepavyks, tėve. Nežiūrint visokių teroro kurstymų, provokacijų, bendradarbiautojų pagalbos, nieko nelaimės, tai tik laikinas dalykas. Atsimink, tėve, Romos istoriją. Sprogo, kaip perpūstas balionas. Komunistai varioja visokius būdus, ieškodami sau aukų. Sugalvojo "kultūrinius bendradarbiavimus" su Sovietais. O mūsiškiai avigalviai savo vaikus siunčia į Lietuvą, koncertus rengia Jaunimo Centre ir kitur. Tokiu būdu ir patenka į spąstus. Yra tokia komunistų taktika. Daugelis iš mūsų turime giminių Lietuvoje. Mums jų gaila. Siunčiame paketėlius ir mokame neleistinai brangiai. Bet negali mūsų priversti mylėti komunizmo santvarkos. O kiek yra mūsiškių apmulkinta tariamai "nekaltumu" pridanga, "tėvynės meile"...

— Ir man atrodo, Maiki, kad taip yra. Juk ne iš geros valios gyeltu šaukia, kad ALTą ir VLIKą reikia sunaikinti. ALTas ir VLIKas kovoja prieš Lietuv.. ir kitų pavergtų tautų okupaciją. Šios organizacijos komunistams yra kaip kaulas gerklėje.

Aš, tėve, žinau, kad reksnių gauja nori mus visus už nosies vedžioti. Tai yra tokie tipai, palinkę net į fašizmą, tokie, kaip hitlerininkai.

— Ar tu manai, kad ir pas mus yra fašistų?

— Aš nesakau, kad yra, bet gali būti. O jeigu būtų, tai, atsimeni, kas atsitiko su žydais Vokietijoje?

— Aš manau, kad yra pas mus. Koncerto metu vienas toks frontininkų žurnalistas norėjo man duoti į žandą, kai aš pareiškiau savo nuomonę apie bendradarbiavimą su okupantu.

— Gal jis buvo ne fašistas, bet komunistinio vėžio ligos pagraužtas?

— Bala jį žino, bet buvo labai piktas. Maiki, kad nors mūsų jaunimas neapsikrėstų raudonąja cholera...

— Nesijaudink, tėve. Jaunimas nėra toks kvailas. Lietuvos Vyčiai, žiūrėk, kokie patriotai lietuviukai. Jaunimui daugiau rūpi sportas, bet ne raudonieji saldainiai...

— Tai gerai, Maikiuk. Palydėk mane iki namų. Naktį bijau vienas...

— O ką, ar jau neini pas Andriejų čierkutės išgerti?

— Ne, Maiki. Šiandien nesijaučiu gerai. Lik sveikas, gal pareisiu namo ir be tavęs.

— Sudie, tėve.

Psichologinė komplikacija

Žmona kreipėsi į psichiatrą:

— Apžiūrėkite mano vyrą. Jis leidžia dūmų kamuolius iš nosies!

— Bet juk tai nieko ypatingo. Visi rūkoriai taip daro.

— Taip, bet jau treti metai, kai jis nerūko!

* * *

Pasiteisino

— Kodėl tu su žmona šeštadieniais einate į naktinį klubą? Juk yra daug geresnių vietų, — stebėjosi Petras. Jonas atsakė:

— Matai, kol mano žmona pasidabina, tai jau visos kitos vietos būna uždarytos...

DU ARKLIAI

Gurguolė su puodais keliavo;
Ir štai prie stačiosios pakalnės ji privažiavo.
Sulėtino žingsnį pirmo vežimo prityręs arklys:
Vežimas jį stumia stiprokai, bet jis atlaikys.
Įremdamas kojas tvirtai ir įtemdamas sprandą,
Jis leidžia vežimą pakalnėn, jėgos nepraranda,
Vežimas slenka saugiai, nei kiek negreitėdamas;
Vežikas sau sėdi ramiai, arklį stebėdamas.
Tą šaunųjį bėrį iš tikrųjų pagirti vertėtų;
Kitas jo vietoj vargu taip gerai sugebėtų.
Bet jaunas arkliukas iš antro vežimo
Pajuok jį pradėjo ir šūkauti lig užkimimo:
"Kas gi važiuoja žemyn taip lėtai?
Ar aklas esi, o gal jau tu apkvaišai?
Jei taip būtų į kalną, arba tamsoj,
Bet čiagi pakalnėn ir dargi šviesoj.
Slenki tu pašoniais, nepaisai duobių,
Arti privažiuoji prie grovių gilių.
Dar sprindis į šoną, vežimas apvirs
Ir tavo vadovas tau dantis išspirs,
O puodai iškritę aplinkui pabirs
Ir šukių krūva bematant pavirs.
Žiūrėk, kaip vežimą pakalnėn vežt reikia;
Dėl mano šaunumo niekas manęs nepapeikia".
Čia stipriai patrauktas vežimas pajudėjo;
Kiekvieną sekundę jo nesulaikomas greitis didėjo.
Arklys, neatlaikęs spaudimo, nespėjo taip greitai pabėgti.
"Laikykit, laikykit!" vežikas pradėjo rėkti;
Bet laiko nebuvo ką nors padaryti;
Kas gali tokį greitą vežimą pavyti?
Pridardėjęs prie griovio, vežimas sugriuvo
Ir viskas sudužo, kas tik jame buvo.
Arkliukas su nulūžusia koja vaitojo,
O vežikas prišokęs dar basliu jį tvojo.

Mūsų gyvenime irgi dažnai pasitaiko;
Mes tik peikiam kitus ir giriame save be saiko,
Ką patys padarom, tai būna gerai,
O kitų toks pat darbas—vieni tik juokai.

(Vytautas Petraitis, PASAKĖČIOS, 217 psl., kaina $3, gaunama Naujienose.

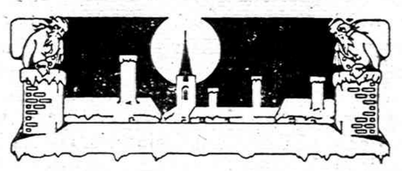

GRAUDŽIAI JUOKINGGA

(Sekant Vl. Ramojų)

Kai dviejuose horizontuos
Audra stiklinėje kyla,
Tai mūsų veikėjų frontuos
Protas maišos, darna skyla...

Išeina graudžiai juokinga
Dėl tos stiklinėj audros;
Pergalė yr' pusėj jos...

Maskva džiaugiasi — triumfuoja:
Pekla kurstoma vis rūksta,
Mes ten lydome visus,
Patyrimų mums netrūksta,
Kad palaužti įžulius...

Nes taip nori Kremliaus ponas
Ir Petronis anapus.
Kad baltas virstų raudonas,
Reikia skaldyti visus...

Kostas Šilvasaris
Pol. Moks. Dr.

IT'S AMAZING!

SKAITYTOJŲ BALSAI

Kraštutinis pasimetimas politikoje

Sakoma, kad iš didelio rašto išėjo į kraštą, kas analogiškai būtų — iš didelio politikavimo visai nusipolitikuota. Lietuvos B-nės vadai, norėdami naujai sudarytoje politinėje platformoje parodyti savo veiklumą ir nepaprastą sugebėjimą diplomatijoje, griebiasi po ranka kas pakliuvo. Atsiit, kad ir nežmoniškai, bet kitoniškai.

Kaip jau žinome, nei iš šio, nei iš to, pasišovė su malda susikalti sau politinį kreditą ir tuo "išradingumu" net pragarsėti. Deja, iš to gavosi visiškas fiasko, nes įsakymas melstis už Lenkiją nesulaukė jokio teigiamo atgarsio. Išskyrus Detroitą, kur meldėsi tik keletas vadukų, berods, niekur panašių adoracijų nebuvo. Žodžiu, lietuviškoji visuomenė visai tai nereagavo, o tuo pačiu sumanytojams gerokai buvo užpiltas šaltas dušas.

Atrodo, kad maldos iniciatoriai turėjo žinoti ar bent nujausti visuomenės nuotaikas lenkų atžvilgiu ir nereikėjo skelbti tokį įsakymą, kurio gali "liaudis" ir nevykdyti, todėl šiuo atveju patys labai susikompromitavo. Tas ir parodo jų pasimetimą bei nesusigaudymą komplikuotesnėje padėtyje. Pasirodo, kad teisingai sakoma — geriau, kai liūtas vadovauja avims, nei avinas liūtams. Kitaip sakant, tuščia bačka garsiai skamba, o naudos jokios.

Tad nestebėtina, kad spauda su maža išimtimi, smerkia šių dienų "bajorus" už ieškomą bičiulystę su lenkais, kaip nerimtą ir neapgalvotą išsišokimą, nežiūrint neigiamų pasėkų.

Ypatingai tuo reikalu buvo nuosekliai ir įtikinančiai pasisakyta gabios publicistės Birutės Kemežaitės Naujienose Nr. 36-40 straipsnyje "Rusų, lenkų kėslais ir Lietuvių B-nės politika". Minėtą rašinį, kurį galima pavadinti paskutinių laikų — istorinė, mokslinė, politinė ir tautiniai filosofinė disertacija, nuodugniai išgvildenta rusų ir lenkų santykių raida su lietuviais. Taip pat patiekta sugestinių minčių būti atsargiems su užsimaskavusiais prolenkiškais-rusiškais disidentais, kurie įsteigė net Patriotų sąjungą. Jie rūpestingai kelia "Žmogaus teisių" šūkį, nutylėdami ir slopindami Lietuvos laisvės primatą.

Bendrai paėmus, skaitant B. Kemežaitės straipsnius, kuriuose atsispindi gili tėvynės meilė ir besąlyginis pasišventimas Lietuvos labui, kyla mintis, kad jos asmenyje, mistiniu reinkarnacijos keliu, atsigimė Emilija Plateraitė, kuri karžygiškai kovojo 1831 metų sukilime. Tad neklystant ir užtarnautai galima Birutę Kemežaitę vadinti Emilija Plateraite Antrąja.

Tai analogiškas sutapimas — pirmoji E. Platerаitė kovojo su kardu už laisvę, o antroji Plateraitė — Kemežaitė kovoja su plunksna, kuri kartais yra sėkmingesnė ir skaudesnė priešui nei kardas. Gal kas ir suabejos tuo palyginimu, bet reikia pasakyti atvirai, kad nuopelnai ir garbė skiriama tiems, kurie savo darbais užsitarnavo. Čia negalima vadovautis simpatijomis ar antipatijomis.

Labai gerai daroma, skiriant premijas jauniems darbuotojams, bet reikia nepamiršti ir tų, kurie kukliai ir nepataikaudami dirba plunksna kultūros bei politikos baruose. Reikia manyti, kad ne vienas kraštutinis pasimetėlis, paskaitęs persunktus tėvynės meilės uždegančius straipsnius, grįžo į tikrą lietuvišką kelią, o tai didelis nuopelnas panašių plateraičių.

Gi mes, senieji, turime sudaryti jauniems darbuotojams reikiamą užnugarį, kuris bent simboliškai paremtų moraliniai ir materialiniai jų darbus.

J. Tijūnas

Skaityk "Naujienas", jos teikia teisingiausias žinias.

Sileikis — Riverview Parkas (aliejus)

Kur žmonės pasaulyje ilgiausiai gyvena

...Seniausius pasauyje žmones randame Ekvadoro provincijoje Andeon, Kaukazo kalnų srityje ir Hunza šiaurinėje Pakistano dalyje.

Žmonių, turinčių 100 metų ir daugiau, dideliuose pramonės draštuose, ypač su perdideliu kūno svoriu, randame ne daug. Jau senai pastebėta, kad per gausus riebalinis, gyvulinis kilmės, maistas ir per didelis kūno svoris ,labai dažnai pakelia virš normos kraujo spaudimą ir tas iššaukia visokias komplikacijas kraujo induose. Aš žinau iš savo kraptikos, kad laike rusų ir ukrainiečių gavėnios, tie žmonės sąžiningai pasninkauja ir daugumoje numeta kokią 15 svarų, pažemina savo aukštą kraujo spaudimą iki normos, be jokių gydymų ir vaistų.

Didelio svorio žmonėms pasninkas yra naudingas, ne tik tikybiniu atveju, bet ir higienos bei profilaktikos sumetimais. Bendrai paėmus, su moderniška medicina ir profilaktika šiuo laiku USA žmonių amžius yra ilgesnis,negu prieš 60 metų, kad buvo. Žmonių virš 65 met. Amerikoje yra 9,9, o Anglijoje ir Švedijoje — net virš 14%. Tuo laiku *Vengrijoje* žmonės, virš 65 metų yra tik 2,9%.

Bendrai, medicinoje yra apskaičiuota, kad žmonės, turintieji normalų ar net mažesnį kūno svorį, ilgiau gyvena už tuos, kurie turi per didelį kūno svorį, arba aptunka. Žmonės, kurie minta paprastu maistu, turi normalų, ar net mažesnį, kūno svorį. Tie, kurie juda, vaikšto, dirba — jie ilgiau gyvena už tuos, kurie turi per didelį kūno svorį.

George yra 5 milijonai gyventojų. Ten iš kiekvieno 100,000 žmonių yra 39, kurie turi po 100 ir daugiau metų. Tame pačiame kiekyje Amerikoje po 100 metų yra tik 3 žmonės. Azerbedžiane, kur žmonės vartoja mažiau maisto, negu Amerikoje ,iš kiekvieno 100,000 žmonių ten yra 63 žmonės 100 ar daugiau metų. Tas rodo, kad šiaurės Amerikoje žmonių po 100 metų, ir vyresnių, yra 21 kartą mažiau ,negu Azerbeidžiane.

Pakistane gydytojas S. Maqsood skelbia, kad to krašto šiaurinėje dalyje—Hunao provincijoje yra labai daug žmonių virš 100 metų. Be to, jis, pažymi, kad tų žmonių kūno svoris yra mažesnis už normalų arba normalus. Tie žmonės maitinasi gaudami per dieną apie 1923 kalorijas su 60 gramų proteinų. Šiaurės Amerikoje apskaičiuojama, kad vidutiniai per dieną žmogus sunaudoja 2,500 kalorijų su 65 gramais proteinų. Mes čia, Amerikoj, suvalgome kas dieną daugiau 577 kalorijas už Hunso provincijoj gyventojus.

Jei žmogus juda, gimnastikuoja, daro šaltus vandeniu kūno apsitryniminus, tai toks žmogus įgyja odos ir raumenų atsparumą, užsigrūdina visokiems atmosferos pakitimams ir rečiau apserga, kai išsėma laukan į šaltesnį orą. Jei žmogus daugiau sėdi ar guli, ir gyvena tik šiltame kamaryje, tai toks, išėjęs į šaltą orą, daug greičiau nušala ir apserga visokiomis ligomis. Žmonės, sutikti Hunso provincijoje, Afganistane, kurie turi net po 120 metų amžiaus, kalba apie narvų gaunamą atsparumą, kuri reikalinga pačiam žmogui įsigyti per savo natūralų gyvenimą, savęs valdymą visokių nesmagumų ir nelaimių atveju. Labai įdomu išgirsti iš seno žmogaus, kuris, turėdamas 120 metų, kalba apie nervų užsigrūdinimą ir įgytą nervų atsparumą. Toks senis štai ką sako: "Aš kiekvienu momentu esu pasiruošęs išgirsti apie manęs niekinimą, purvinimą, žeminimą ar šmeižimą; aš esu pasiruošęs šaltai išgirsti, kad mano vaikas ar žmona numirė, arba mano namas dega. Prieš išgirstant tokias gąsdinančias žinias, aš iš anksto turiu save imti į griežtas, raminančias ir valdančias rankas; iš anksto turiu žinoti, kip savo nervus valdyti, save raminti ir įsikalbėti sau, kad verksmas, aimanavimas ir niksmas nelaimėje nieko nepadės. Aš tuo atveju turiu ko šalčiausiai laikytis, išgerti arbatos, vyno, pasikalbėti su draugais ir kaimynais ir stengtis išgirsti tik linksmas naujienas.

Iš istorijos žinome, kad Napoleonas Bonapartas turėjo pulsą tik 40 į minutę ir jis viską flegmatiškai apgalvojo, nesikarščiuodamas, išdirbdavo mūšio planą ir kovas greičiau laimėdavo už tuos drąsius generolus, kurie karščiuodavosi, triukšmaudavo ir labai skubėdavo ką nors greitai įvykdyti.

Dr. K. Paulienis

404 puslapių. Kaina $8. Persiuntimas $1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Skaitytojų Balsai

Gerbiamieji!

Siunčiu Jums $5 už gaulą kalendorių. Ačiū už jį.

Linkiu visam štabui kuo geriausios sėkmės bei ištvermės kovoje su visokiais bendradarbiautojais bei tiltų statytojais — lietuvių vienybės ardytojais.

Pas mus Žemaitijoje sakydavo: "Žydas musą, žydas rėkia". Taip ir čia su tais išminčiais yra. Teisingai tada pasakė p. Z. Brzezinskis, kad jų galvos yra ne vien kietos, bet ir tuščios.

O, kaip gaila tokių pasimetusių žmonių, kurie pamiršo kaip mūsų tėvų tėvai kovojo už savo tėvynės Lietuvos laisvę, o nebučiavo savo priešų rankų.

Lieku su gilia pagarba,
A. Pocius,
Rockford, Ill.

LENKIŠKAS ANEKDOTAS

Dabartinis Lenkijos užsienių reikalų ministeris žvejoda mas pagavo auksinę žuvelę, kuri kaip pasakoje, prabilo į jį žmogaus balsu maldauda ma, kad ją paleistų gyvą, o jam už tai išpildys bet kokius jo tris pageidavimus. Ministeris su šia pasiūla sutiko ir pradėjo dėstyti savo reikalavimus:

— Pirmas— tarė ministeris, — norėčiau, kad Varšuvą užimtų kiniečiai, bet tik vienai valandai. Antra, vėl norėčiau, kad Varšuvą užimtų kiniečiai, bet tik vienai valandai ir trečia, taip pat norėčiau, kad jie užimtų Varšuvą trečią kartą, bet tik vienai valandai.

Jo pageidavu nustebinta žuvytė paprašė, kad jis paaiškintų tuos keistus pageidavimus.

— Matai, — aiškino ministeris — kiniečiai Varšuvoje bus tik tris valandas, bet per Sovietų Sąjungą pražygiuos šešis kartus.

Tarybinis anekdotas

Dabar Kaune yra madoje pasakoti šį anekdotą:

— Kada gi tamsta pagaliau grąžinsi skolą?

— Sakiau jums, jog kaip tik sugrįš iš Amerikos mano dėdė.

— Bet kada gi tas įvyks? Per trejus metus tą patį kartoji...

— Žinai, aš gavau nuo dėdės laišką.

— Nu, nu, ką gi jis rašo ir kada grįš?

— Rašo, kad grįš tuojau, kai tik aš jam pasiųsiu pinigų kelionei...

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo
9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST,
CHICAGO, IL 60608

- - - - - - - - - - - - - - - - - -

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ____ dol.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas _____
Adresas _____

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

• DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

• VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 296 puslapių knyga parduodama tik už $2.

• LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

• KĄ LAUMĖS LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik $3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoščenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina $2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, prideti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year $24.00 per six months $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year: other countries $48.00 per year

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose

metams	$48.00
pusei metų	$28.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto money orderiu arba kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

J. Šoliūno vedamuose Amerikos prezidentai ir Vasario Šešioliktoji

Jau kuris laikas, kai J. Šoliūnas įsitaisė Drauge rašyti vedamuosius. Paprastai laikraščio vedamieji atskleidžia ir to laikraščio pagrindinę, "vedamąją liniją". Nejaugi, Draugo vedamoji linija būtų opozicijoje dabartinei Amerikos valdžiai, jos prezidentui? J. Šoliūno, vasario mėn. 24 d. Draugo laidoje atspausdintas labai keistu pavadinimu vedamasis: "Dievo greičiu — pone prezidente", kuris perdėm pašvęstas Amerikos prezidento kritikai. Atrodytų, kad šio vedamojo rašėjas, tartum būtų "kvalifikuotas ekonomistas", ir kaip toks, išdrožia Amerikos prezidentui jo daromas ekonomines klaidas; rėžia tiesiog iš peties, kad pabudo "milijonieriai", kai Washingtono sostinėn atsirado naujasis prezidentas. Išeitų, kad Amerikos milijonieriai iki šiol ramiai sau snaudė. Ir staiga pabudo, jo žodžiais tarant, kai prezidentas pradėjo nuo "šlaunies šaudyti". Nežinau, ką reiškia toks jo išsireiškimas — "šaudyti nuo šlaunies?" Klausinėjau, karo moksluose įgudusių žinovų, ką reiškia "nuo šlaunies šaudyti", deja, nė vienas man negalėjo paaiškinti. Pagaliau, nei lituanistai tokio išsireiškimo negirdėjo. Greičausiai tai bus kaž koks vergiškas iš anglų šnekos vertimas.

J. Šoliūnas savo "mokslui" paremti cituoja, kaip tikras liberalas, liberalų skirtą prezidentui kritiką. Daugiausia jis puola, kam prezidentas užsimojo sumažinti krašto išlaidas. Mat, jo manymu, jis nežino nei ką pasirinkti patarėjais, nes tokiais yra tik prekybinės bendrovės, kurių jis klusniai klauso.

Jis ironiškai atsiliepia, kad prezidento sudarytas "ministrų" sąrašas nepadarys gėdos nė vienam milijonierių klubui. O prezidento paskelbtoji programa jį gąsdina, nes jis pataikauja šio krašto klikai. Jis pašaipiai atsiliepia apie prezidento vyrus, juos išvadindamas Reagano "milijonierių klubu".

Paskaičius tokį J. Šoliūno vedamąjį, atrodo, kad Draugo redakcijoje yra kažkas netvarkoje. Juk taip kritikuoti prezidento asmenį ir taip šaipytis iš šio krašto vyriausybės, ar lietuviams naudinga ir iš viso ar reikalinga? Kažin ar išmintinga Draugui skleisti tokius pasišaipymus apie šio krašto prezidentą, kai jį Amerikos visuomenė tokia balsų dauguma išsirinko ir jam patikėjo vadovauti šiam kraštui? Tuo tarpu J. Šoliūnas Drauge rašo, kad reikia abejoti prezidento nuoširdumu ir cituoja kaž kokio komunsto Mikio pasityčiojimą iš prezidento gudrumo, mat, ar jis bus pajėgus suprasti viso krašto padėtį. Peršasi mintis, kodėl prezidentas nepasikvietė ir nepasiklausė J. Šoliūno, kokia gi yra padėtis krašte? O ypač Alabamoje, reik manyti, kurios J. Šoliūnas yra geriausias žinovas.

J. Šoliūnui užkliuvo prezidento įvesdinimo iškilmės, kam, girdi, jos švitėjo "eleganeija", Jis rašo ir apie kažkokias "Mėlynas akis", kurios žvilgėjo prabangos barškinimu. Ką reiškia tokia jo "kritika", sunku suprasti. Kažin ar ją suprastų ir pats Saliamonas.

Pagaliau, jis nudžiunga, kad tokį prezidento užsimotą planą gali opozicija atmetė. Kaž kaip užgauliai skamba tas jo nuolatinis kartojimas "turtingieji", "milijonieriai", lyg tai būtų pasiskolintas iš Maskvos bolševikinės propagandos, kurioje kaliojami turtingesnieji, juos pravardžiuojant "buržujais". O be to, ar buvo kada Amerikos valdžia sudaryta iš "biedniokų"?

Tikrai reik stebėtis J. Šoliūno liberališkumu. Jis savo "kritikai", skirtai prezidentui, naudojasi tik liberalų demokratų spauda. Jis nepacituoja tos daugumos, kuri remia prezidentą. Taip pat Draugo skaitytojai norėtų išgirsti, ką gi J. Šoliūnas siūlo, kaip reiktų slopinti besiplečiančią infliaciją.

Kaž kodėl Drauge visą laiką pučia vėjai, nepalankūs Amerikos vyriausybei? Juos pūtė dar netaip seniai išėjęs į pensiją vienas iš redaktorių, o dabar įsitaisė ir J. Šoliūnas.

Šia prega norėčiau paliesti dar vieną J. Šoliūno vedamąjį, pavadintą "Mes paaukojam — jie pasiaukojo", atspausdintą tame pačiame Drauge, kovo mėn. 4 d. laidoje. Jame jis rašo savo pasipiktinimą, kodėl Vasario 16-sios šventės proga renkamos aukos. Savo pasipiktinimą paremia taip: "Prezidentas grįžusius pasveikino ir surengė priėmimą". Bet jam keista, kad iškilmės rengėjai neberinko aukų. Jo supratimu pasielgė "nelietuviškai". Tai bent palyginimas! Juk toks palyginimas yra tikra nesąmonė...

Jis siūlo reformuoti Vasario 16-sios minėjimą. Jo išmanymu, kad Vasario 16-ji turėtų būt vyriausiu savanorių pagerbimo mometu, nes Vas. 16 priklauso tik savanoriams. Tai jau J. Šoliūno svaičiojimas. Man rodos, kad Tautos Šventė priklauso ne vien savanoriams, bet visai Tautai. Tokios nesąmonės niekas iki šiol nebuvo skelbęs. Norėčiau jo paklausti, kam ši šventė atiteks, kai savanoriai išmirs? Juk jie žmonės ir amžinai negyvens, ar su jų mirtimi ir Vasario 16-ji mirs?

Jis atsiliepia su panieka ir apie lietuvių klubus, kurie, jo išmone, neturėtų kartu nešti trispalvės su savanoriais minėjimo metu. Nejaugi jo manymu, jie būtų kokių nusikaltėlių klika, kad jiems nederėtų kartu su savanoriais dalyvauti Tautos Šventėje?

Tiesa, kad savanoriai liejo krauja, bet kodėl tik jiems priklauso Vasario 16-ji? Ar kraujo neliejo ir savo gyvybės nepaaukojo tūkstančiai mūsų partizanų? Ar jiems Vasario 16-ji nepriklauso? Ar ji nepriklauso ir tiems, kurie buvo bolševikų nukauti ir nužudyti? Ar ji nepriklauso ir tiems, kurie šiandien veikia laisvinimo veiklą, kurie aukoja savo sunkiai uždirbą pinigą laisvės reikalui?

Iš viso keista, kad J. Šoliūnas ėmėsi mus mokyti lietuviško tautiškumo ir patriotizmo. Tokią pamoką jam reiktų pradėti nuo savęs.

A. Svilonis

K. Žoromskis — Naturmortas

VL. BAKŪNAS

PASTABOS IŠ TOLO

(Tęsinys)

Kaip jau "Naujienose" buvau pastebėjęs — ALTo Los Angeles skyriaus 40-ties metų veiklos sukaktis rengiamasi iškilmingai paminėti kovo mėn. 7 d., šeštadienį, vakare 7 val. — akademija Lietuvių Tautiniuose namuose. Į minėjimą yra pakviestas ALTo centro valdybos pirmininkas dr. Kazys Šidlauskas, kuris daugelio čia labai laukiamas. Po akademijos bus režisierės Dalilos Mackialienės paruošta programa, o po to saunūs pietūs — su šampanu, vynu ir lietuviška muzika. Įžanga 12.50 dol. asmeniui Bilietai gaunami pas bet kurį skyriaus narį. Tą labai darbščią valdybą sudaro: pirmininkas — Feliksas Masaitis, vicepirmininkas Antanas Skirius ir Aloyzas Pečiulis, eksekutyvinė sekretorė Rūta Sakienė, sekretorius Rimvydas Paškauskas, iždininkas Kazys Prišmantas ir finansų sekretorius Simas Kvečas.

SENOS — NAUJOS VALDYBOS

Vasario mėn. bėgyje kai kurios Los Angeles organizacijos turėjo savo metinius susirinkimus, kuriuose buvo išrinktos naujos ar perrinktos senos valdybos dar vieneriems metams.

Šaulių Juozo Daumanto kuopa skaitlingame metiniame susirinkime išsirinko naują valdybą, kurią dabar sudaro: pirmininkas Jonas Ruokis, vicepirmininkas Jonas Dženkaitis, sekretorius Vladas Račius, iždininkas Jonas Avižienis, moterų vadovė Judita Paškauskienė. Revizijos komisija: pirmininkas Jonas Venckus, sekretorius Mykolas Barauskas ir narys Stasys Lisieckas.

Kuopos garbės teismas: Tomas Sereika, Juozas Mitkus ir Regina Jurkūnienė. Rašytojas — laureatas Jurgis Gliauda ir anksčiau buvęs ilgametis kuopos pirmininkas K. Karuža išrinkti garbės šauliais.

* * *

Lietuvos Dukterų Draugija savo susirinkime paliko tą pačią valdybą dar vieneriems metams, tokioje sudėtyje: pirmininkė — Salomėja Šakienė, sekretorė — Irena Liuter, iždininkė — Angelė Vaičekauskienė, socialinių reikalų vedėja — Valė Baltušienė, sekmadienio kavučių tvarkytoja — Antanina Uldukienė. Taip pat ta pati liko ir revizijos komisija: Aldona Audronienė ir Adelė Bajalienė.

* * *

Los Angeles lietuvių filatelistų draugija taip pat perrinko savo valdybą, kuriose dabar yra: pirmininkas — Kazys Karuža, sekertorius — Arūnas Banionis ir iždininkas Gregorius Radvenis. Draugija turi 25 narius, kurie keičiasi pašto ženklais, perka - parduoda lietuviškus banknotus ir monetas, susirašinėja su kitais filatelistais.

Radijo klubo valdyba tretiems metams

Vasario 8 d. įvykusiame Kalifornijos Lietuvių Radijo Klubo (sąrašuose turinčio arti dviejų šimtų narių) metiniame susirinkime, kuriame dalyvavo virš 100 narių, perrinkta (visuotiniu susirinkusiųjų sutikimu—nei vienam neparisakius prieš) ta pati valdyba jau tretiems metams iš eilės: kurioje yra: D. Kaškelienė — pirmininkė, Vl. Gilys, Vl. Bakūnas, H. Bajalis, Pr. Gustas, O. Macėnienė ir J. Gedminas. Taip pat palikta ta pati revizijos komisija: A. Giedraitis, A. Markevičius ir Br. Morkis.

Brazinskų byla Los Angeles

Vasario 23 ir 24 d. d. Imigracijos Departamento teisme Los Angeles buvo peržiūrimas Prano ir Algirdo Brazinskų deportavimo byla, kurioje jokio sprendimo (galutinio) nepadaryta, nes teisėjas bylą persiuntė Valstybės Departamentui —atsiklausdamas to Departamento nuomonės. Brazinskų advokatei E. Armonienei, kuri buvo atvykusi iš Baltimorės, teisėjas davė 30 dienų laiko — gauti įrodančiąją medžiagą už ką ir kokią bausme buvo Brazinskai nubausti Turkijoje, kai juodu 1970 m. nukreipė sovietų lėktuvą į Turkiją.

Teisėjas leido Los Angeles tuo laiku beviešintiems Simui Kudirkai ir Vladui Šakaliui padaryti pareiškimus apie padėtį Lietuvoje ir mirtiną pavojų Brazinskam, jei jie būtų grąžinti Sovietų Rusijon, ko reikalauja sovietai. Manoma kad S. Kudirkos ir V. Šakalio autoritetingi pareiškimai turės lemiamos reikšmės ne tik bylos eigai, bet ir sprendimui.

Kadangi byla atsidūrė Valstybės Departamente, tai nereikia būti teisės žinovui, užtenka būti tik lietuviu, jei suprasti, kad reikės masinio lietuvių balso (laiškais ar telegramomis Valstybės Departamentui) — prašančio ar reikalaujančio politinės globos (egzilo) teisės pasilikti Amerikoje abiems Brazinskams. Iš Los Angeles telegramos į

(Nukelta į penktą puslapį)

P. L.

KŠYŽANOVSKIO BE CENZŪROS VILNIAUS "MATEČNIKAS"

(Tęsinys)

Dėmesio vertas lenkų majoro Katowicz planas vardu — "Ostra-Brama" (Aušros Vartai), pagal kurį lenkų partizanai planavo (dalinai pavyko) išvyti iš Vilniaus vokiečius ir jį pirm bolševikų užimti.

Vadovaujantis planu, numatyta vilniečių ir naugardiečių sukilėlių jėgų koncertracija prie Vilniaus ir miesto užpuolimas pirm bolševikų iš rytų apgulimą. Iki bolševikų užėmimo, esą, laiko užtektų įsteigti politinę ir adiminstracinę valdžią (mano pabraukta) ir tuo įvykį pastatyti prieš faktą. Katovičiaus plano operacija — Ostra-Brama" iškilo viešumon 1944. VI. 12 d. ir buvo Vilniaus ir Naugarduko apygardų komendantų (sukilėlių) Varšuvoje aptarta ir vyriausios Varšuvos komandos priimta, kaip "Operacija Ostra-Brama' patvirtinta.

Atsižvelgiant į bolševikų rytų fronte sekmes ir į vakarus greitą slinkimą, Vilniaus puolimui terminas buvo skubotai numatytas naktį iš liepos 7 į 8 d.,1944 m. Vėliau dar sutrumpintas iš 6 į 7 liepos. Naugarduko kovotojai prisilaikė dar 150 km. nuo Vilniaus. Tame laikotarpyje Katovič'aus neteko rankos ir vietoje jo vadovu paskirtas gen. Vilk.

Vokiečių fronto kariuomenei vadovavo gen. Stahel.Lenkų puolimas prasidėjo numatytą datą - 6 į 7 d. liepos. Puolime dalyvavo apie 3,500 kovotojų (3-čia ir 8 Vilniaus brigados, 1-mas, 3-čias, 5-as ir Naugarduko katalionai) kas sudarė 50% pajėgų "L'ordre de bataille" (pranc.).

Nepaisant atakavusių kietos laikysenos rinktinių lenkų dalinių, centrinius bunkerio sutvirtinimus, patyrus didelius nuostolius, tuojaus aišku buvo, kad apginkluotiems lengvais pėstininkų ginklais rieštas neperkandamas. Gen. Wik, asmeniškai puolimą vedęs, įsakė trauktis. Užtikrintą pasisekimą galima buvo pastebėti Vilijos dešiniajame krante. Kalvarijos srityj, Boleslav'ui Zigurny'ui vadovaujant. Ten per upę persikėlė ir į miesto vidurį įsiveržė. Taip pat "Zarzecze" (Užupy) srity, kap. Grzesak - Czarny vadovaujant, tuo keliu einant (baltą-raudoną vėliava užpliavėsavo ant Pilies Kalno bokšto(na baszcie Gory Zamkovej).

Miestas tuo metu tapo sovietų kariuomenės dalinių apgultas, kurių didesnioji dalis įvyko kovon miesto gatvėse, gi kiti, aplenkę Vilnių, persekiojo vakarų kryptimi priešą.

Po to, prasidėjo keletas dienų sovietų — lenkų idilijos laikotarpis. Abi šalys siekė prieiti prie kariuomenių abipusio, ilgesnėn skalėn, bendro veikimo, be politinio aspekto koordinavimo. Buvo kalba apie poros pėstininkų divizijų ir kavalerijos brigados, apginkluojant ir operacijose vadovaujant sovietų vadovybei, tačiau politiniu požiūriu Londono Vyriausybei priklausančių (Lenkų egzilinei).

Toji nuostabi struktūra buvo įsteigta viešumai ir vos tik poros dienų laikotarpiui. Liepos 17 d. gen. Wilk buvo įkalintas. Tą patį sulaukė ir jo karininkų korpusas. Lenkų kariuomenės daliniai daugumoje buvo apsupti, nuginkluoti ir į sovietinius lagerius išvežti. Dalis spruko į Rudnikų girią, gi vėliau į Nackių miškus.

"Operacija Ostra Brama" įgavo, rašo autorius, skirtingą politinį atspalvį(1944 m. liepos vidury, kuomet sovietų spauda pradėjo talpinti komunikatus, tvirtinant, kad Vilnaus miestas (vienintelį kartą panaudojo — "Vilnius") tapo sovietų kariuomenės paimtas, dalyvaujant žymiam (wybitny) lietuvių partizanų daliniui", pastebi autorius.

"Epilogas Katowicz'iaus ir jo dalinio buvo vienas paskutiniųjų ginkluotu protestu pavergtos žemės, kurią svetima jėga išplėšė iš Lenkijos", baigė Bronislaw Krzyżanowski "Be cenzūros Wilenski Mateczník", 1939 — 1944, lenkų literatūros instituto, "Kultūros" bibliotekos tomas 304, 1979 metų, Paryžiuje, 262 puslapių leidiny.

P. L.

(Pabaiga)

ELENA JABLONSKIENĖ

JŪRA

Jūroje bangos su saule žaidžia,
Čia jos pakyla, čia nusileidžia,
Pribėgus kraštą, rodos, pražūva
ir atsisukus skuba į jūrą.

Mėlyna jūra visad banguoja,
Tartum, mažyčiui lingė linguoja.
Pažaisti kviečia kas tik ant kranto,
Supa kaip vaikus ant savo rankų.

Šniokš'a, siūbuoja, pasaką seka,
Kartais per veidą su ranka plaka.
Pagavus stumia, kurį apgauna,
Bangos paleidžia, bangos pagauna . . .

Šventosios uoste.

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrištą knygą apie Šventąjį Raštą. Pirmi atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartino", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet, ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

ŠILEIKIS, O. P.
ORTOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ban[illegible] Speciali pagalba kojoms (Arch supports) ir t. t.
[illegible]
[illegible] West 63rd St., Chicago, Ill. [illegible]
Telef.: PRospect [illegible]

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★

Pensininkų Sąjungos valdyba kviečia visus S-gos narius ir norinčius įstoti nariais į susirinkimą kovo 11 d. 2 val. popiet Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Bus valdybos pranešimai, įspūdžių pasidalinimas visų rūpimais klausimais ir ta proga bus galima sumokėti nario mokestį. V-ba

PASTABOS IŠ TOLO

Atkelta iš 4 psl.

Washingtoną (Valst. Dept.) jau plaukia.

* * *

Lietuvė kompozitorė Los Angeles 200 metų jubiliejuje

Los Angeels miesto įkūrimo 200 metų sukakties proga, be kitų plačios minėjimo programos aspektų, tą dviejų šimtmečių sukaktį savo keliu mini ir radijo stotys. Vienu iš labiausiai mėgiamų stočių (daugiausiai duodanti klasikinės muziko išviso ir labai daug operų KFAC praeito sekmad., kovo 1 d., savo programoje pavadintoje "Los Angeles is the Place" — transliavo kompozitorės Giedros Gudauskienės (gyv. Santa Monikoj, Calif.) kūrinių Loc Angeles vaizdai —"Los Angeles sketches", kurį atliko pianistė Raimunda Apeikytė.

* * *

Dailininko Jurgio Račkau paroda

Nuo vasario mėn. 7 d. iki kovo mėn. 3 d. (Glendale (Los Angeles priemiestis) *Brand Library* galerijoje vyko kanadiškio dailininko Jurgio Račkaus tapybos kūrinių paroda. Ypačiai pažymėtina tai, kad šią jo parodą globojo Kanados konsulatas, gi Ontario provincijos kultūros departamentas parėmė tą parodą išlaidoms net 1,000 dolerių. Buvo išstatytą virš 50 darbų. J. Račkaus tapybos technika yra išskirtina tuo, kad jis į šią dailės meno sritį įvedė metalą — aliuminijų. Jis turbūt vienintelis dailininkas, kuris piešia ne tik ant popieriaus ar drobės, bet ir ant specialiai paruoštų, pagal jo išradimą, aliumininių lapų. Jo parodų yra buvę Kanadoje, Amerikoje, Europoje (Anglijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Liuksenburge ir kt.), kur visur galerijos ir muziejai yra įsigiję jo darbų. Ta aplinkybė, kad jo parodą čia Los Angeles globojo Kanados konsutalas sako, kad dailininkas Jurgis Račkus yra pasiekęs aukšto dailės meno lygio, nes Kanados valdžia neglobos kokio nors tik "šiaip sau" dailininko.

Išsikalbėjus su Jurgiu Račkum paaiškėjo, kad jis yra kilęs iš senos žinomos Amerikos lietuvių veikėjų Prano ir Onos Račkų (jau senokai mirusių) giminės, nes Pranas Račkus buvo Jurgio dėdė. Dailininkas Jurgis Račkus yra gimęs 1927 m. Lietuvoje, 1934 m. su tėvais atvykęs Kanadon.

* * *

Suspenduotas vėliavų *iškėlimas prie rotušės*

Raudonajai Kinijai pareiškus protestą dėl Taiavno vėliavos iškėlimo (Taivano tautinės šventės proga) prie miesto rotušės, Los Angeles miesto taryba suspendavo bet kokių svetimų vėliavų iškėlimą prie rotušės trims savaitėms. Tame laikotarpyje miesto taryba padarysianti atitinkamą nutarimą, kokios vėliavos galės būti ateityje prie rotušės iškeltos.

KOSTAS ZOLYNAS iš Marquette Parko pakeltas Standard Federal Taupymo ir Skolinimo bendrovės, esančios 4192 Archer Ave., vicepirmininko asistentu. Jis gimė Lietuvoje, baigė Vytauto Didžiojo universitete teisę. Amerikon atvyko iš Australijos 1960 m. ir pradėjo tarnauti bendrovės buhalterijoje. JAV-se jis baigė Finansinių mokslų institutą.

Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkų metinis susirinkimas

Praeitą sekmadienį, kovo 8 d. popietę Dariaus-Girėno salėje įvyko metinis Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkų šauktas susirinkimas. Direktoriai susirinko laiku, o Jonas Jokubonis, kapinių pirmininkas, pradėjo susirinkimą skelbtu laiku.

Diena pasitaikė graži, ne šalta, todėl ir susirinko virš pusantro šimto žmonių. Niekas jų netikrino, nes šiais metais nebuvo nė vieno svarbesnio klausimo, dėl kurio galėtų kilti nesusipratimai. Sklypų savininkai norėjo pažiūrėti, kiek šįmet susirinks sklypų savininkų kapinių reikalus svarstyti.

Pirmiausia kapinių sekretorius Motiejus Batutis perskaitė praeitų metų protokolą. Reikia pripažinti, kad šįmet jis daug sklandžiau perskaitė protokolą. Lietuviškų žodžių ištarimas buvo daug aiškesnis ir lengvai buvo galima suprasti, ką jis nori pasakyti. Jis pramoko lietuviškai protokolą skaityti.

Vėliau jis perskaitė direktorių atliktų darbų atskaitą. Ji taip pat buvo geriau perskaityta ir priimta be pataisų.

Dar didesnę pažangą padarė ižd. Alfredas Dargis. Anksčiau jis pradėdavo lietuviškai, o pabaigdavo angliškai. Šįmet jo pranešimas buvo suprantamas ir aiškus. Visi buvo patenkinti, kad jis prižiūri kapinių iždą ir stengiasi pinigus ten investuoti, kur atneša kapinėms didesnį nuošimtį. Anksčiau labai gerai kapinių iždą prižiūrėdavo Bruno Klemka, o dabar gerai kapinių reikalus tvarko dabartinis iždininkas A. Dargis.

Julius Kuzas padėkojo nariams, kad jį išrinko.

Kiti direktoriai nieko nepranešė, tai susirinkusieji nežinojo, ką jie naudingo kapinėse darė.

Reikalas šiek tiek pagyvėjo, kai pradėta svarstyti naujos Lietuvių Tautinių kapinių konstitucijos klausimą. Buvo sudaryta komisija konstitucijai paruošti. Tai komisijai pirmininkavo Matas Batutis, bet iš pranešimų atrodė, kad visą reikalą tvarkė Antanas Povilonis. Susidarė įspūdis, kad jis viską paruošė, o susirinkusiems reikėjo tiktai patvirtinti ir viskas bus baigta, Povilonio konstitucija bus jo pakepta.

Kitaip į reikalą pažiūrėjo susirinkusieji. Mykolas Pranevičius pranešė, kad tokia konstitucija, kokią Povilaitis paruošė, negali būti priimta, nes ten yra daug dalykų, kurių konstitucijoj neturėtų būti. Konstitucijoje sužymėti bendri nuostatai, bet ne visos smulkmenos. Pranevičius patarė šio projekto nepriimti, nes niekas taip nedaro.

Vienas inžinierius, sklypo savininkas, storu ir garsiu balsu tarė: "Dabartinė konstitucija negera. Aiškiai matyti, kad žmonės, kurie ją ruošė, nežinojo, ką darė. Aš siūlau išrinkti 3 žmonių komisiją konstitucijos projektui paruošti". Gaila, kad neatsirado, kas tokiam pasiūlymui būtų pritaręs.

Pirmininkavo Batutis. Jis žino, kad paruoštas projektas nebetinka. Jam buvo aišku, kad šiame susirinkime Povilonio paruoštas projektas nebus priimtas, todėl jis ir buvo nuolaidus. Jis pasakė:

— Mes paruošėme naują projektą. Mes galime konstitucijos klausimą atidėti... Mes padarysime taip, kaip Jūs norėsite.

Iš visko matėsi, kad apie naują kapinių paruoštą projektą Batutis daugiau žinojo, todėl nesispyrė dėl nepriimtino dalyko. Kitaip galvojo kitas komisijos narys. Jis norėjo, kad projektas būtų priimtas, bet neišdegė.

Reporteris

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

* * *

● SPEAK UP, nr. 1, politinio ir ekonominio realizmo mėnesinis laikraštis anglų kalba. Leidžia ir redaguoja Giliaras Urbonas. Tai vienintelis pasaulyje prieškomunistinis leikraštis su plačia informacija apie komunizmą ir jo įtaką kai kuriose, net religinėse, organizacijose. Jį turėtų remti ir prenumeruoti visi pavergtų tautų kilmės asmenys, o nešūkauti apie informacijos stoką. Metams kainuoja $10. Rašyti: Speak Up, Box 272, Station B, Toronto, Ont., Canada, M5T 2W2.

● 17 procentų amerikiečių tiki į astrologiją, t.y. žvaigždžių pozicijų poveikį į žmogaus gyvenimą. Į astrologiją tiki dvidubai daugiau moterų, negu vyrų.

● Vidutinis amerikietis serga ir guli lovoje 7 dienas metuose, ir praleidžia dėl ligos 5 darbo dienas.

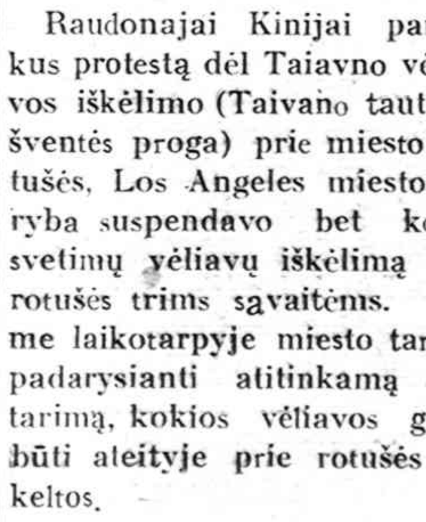

Buv. LPT valdybos nariui

A. † A.

VINCUI LAPINSKUI

mirus,

jo žmonai Stasei, broliui Juozui, Lietuvoje seserims su šeimomis, dukterėčiai Aušrai ir Algirdui Sauliui, švogerkai Angelai Poškaitienei ir kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Buv. LPT KLUBO "KRIVULĖ"
VALDYBA ir NARIAI

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VĖSINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
– GORDON FUNERAL HOME –
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS – DAIMID
[illegible]ENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
[illegible]605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
[illegible]348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year $24.00 per six months $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year $22.00 per six months. $12.00 per three months. Canada $45.00 per year: other countries $48.00 per year

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Kanadoje

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$ 5.00

Užsieniuose

metams	$48.00
pusei metų	$26.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Il. 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti paštu Money orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

J. Šoliūno vedamuose Amerikos prezidentai ir Vasario Šešioliktoji

Jau kuris laikas, kai J. Šoliūnas įsitaisė Drauge rašyti vedamuosius. Paprastai laikraščio vedamieji atskleidžia ir to laikraščio pagrindinę, "vedamąją liniją". Nejaugi, Draugo vedamoji linija būtų opozicijoje dabartinei Amerikos valdžiai, jos prezidentui? J. Šoliūno, vasario mėn. 24 d. Draugo laidoje atspausdintas labai keistu pavadinimu vedamasis: "Dievo greičiu — pone prezidente". Kuris perdėm pašvęstas Amerikos prezidento kritikai. Atrodytų, kad šio vedamojo rašėjas, tartum būtų "kvalifikuotas ekonomistas", ir kaip toks, išdrožia Amerikos prezidentui jo daromas ekonomines klaidas; rėžia tiesiog iš peties, kad pabudo "milijonieriai", kai Washingtono sostinėn atsirado naujasis prezidentas. Išeitų, kad Amerikos milijonieriai iki šiol ramiai sau snaudė. Ir staiga pabudo, jo žodžiais tarant, kai prezidentas pradėjo nuo "šlaunies šaudyti". Nežinau, ką reiškia toks jo išsireiškimas — "šaudyti nuo šlaunies?" Klausinėjau, karo moksluose įgudusių žinovų, ką reiškia "nuo šlaunies šaudyti", deja, nė vienas man negalėjo paaiškinti. Pagaliau, nei lituanistai tokio išsireiškimo negirdėjo. Greičausiai tai bus kaž koks vergiškas iš anglų šnekos vertimas.

J. Šoliūnas savo "mokslui" paremti cituoja, kaip tikras liberalas, liberalų skirtą prezidentui kritiką. Daugiausia jis puola, kam prezidentas užsimojo sumažinti krašto išlaidas. Mat, jo manymu, jis nežino nei ką pasirinkti patarėjais, nes tokiais yra tik prekybinės bendrovės, kurių jis klusniai klauso.

Jis įroniškai atsiliepia, kad prezidento sudarytas "ministrų" sąrašas nepadarys gėdos nė vienam milijonierių klubui. O prezidento paskelbtoji programa jį gąsdina, nes jis pataikauja šio krašto klikai. Jis pašaipiai atsiliepia apie prezidento vyrus, juos išvadindamas Reagano "milijonierių klubu".

Paskaičius tokį J. Šoliūno vedamąjį, atrodo, kad Draugo redakcijoje yra kažkas netvarkoje. Juk taip kritikuoti prezidento asmenį ir taip šaipytis iš šio krašto vyriausybės, ar lietuviams naudinga ir iš viso ar reikalinga? Kažin ar išmintinga Draugui skleisti tokius pasišaipymus apie šio krašto prezidentą, kai jį Amerikos visuomenė tokia balsų dauguma išsirinko ir jam patikėjo vadovauti šiam kraštui? Tuo tarpu J. Šoliūnas Drauge rašo, kad reikia abejoti prezidento nuoširdumu ir cituoja kaž kokio komunsto Mikio pasityčiojimą iš prezidento gudrumo, mat, ar jis bus pajėgus suprasti viso krašto padėtį. Peršasi mintis, kodėl prezidentas nepasikvietė ir nepasiklausė J. Šoliūno, kokia gi yra padėtis krašte? O ypač Alabamoje, reik manyti, kurios J. Šoliūnas yra geriausias žinovas.

J. Šoliūnui užkliuvo prezidento įvesdinimo iškilmės, kam, girdi, jos švitėjo "eleganclja", Jis rašo ir apie kažkokias "Mėlynas akis", kurios žvilgėjo prabangos barškinimu. Ką reiškia tokia jo "kritika", sunku suprasti. Kažin ar ją suprastų ir pats Saliamonas.

Pagaliau, jis nudžiunga, kad tokį prezidento užsimotą planą gali opozicija atmetė. Kaž kaip užgauliai skamba tas jo nuolatinis kartojimas "turtingieji", "milijonieriai", lyg tai būtų pasiskolintas iš Maskvos bolševikinės propagandos, kurioje kaliojami turtingesnieji, juos pravardžiuojant "buržujais". O be to, ar buvo kada Amerikos valdžia sudaryta iš "biedniokų"?

Tikrai reik stebėtis J. Šoliūno liberališkumu. Jis savo "kritikai", skirtai prezidentui, naudojasi tik liberalų demokratų spauda. Jis nepacituoja tos daugumos, kuri remia prezidentą. Taip pat Draugo skaitytojai norėtų išgirsti, ką gi J. Šoliūnas siūlo, kaip reiktų slopinti besiplečiančią infliaciją.

Kaž kodėl Drauge visą laiką pučia vėjai, nepalankūs Amerikos vyriausybei? Juos pūtė dar netaip seniai išėjęs į pensiją vienas iš redaktorių, o dabar įsitaisė ir J. Šoliūnas.

Šia prega norėčiau paliesti dar vieną J. Šoliūno vedamąjį, pavadintą "Mes paaukojam — jie pasiaukojo", atspausdintą tame pačiame Drauge, kovo mėn. 4 d. laidoje. Jame jis rašo savo pasipiktinimą, kodėl Vasario 16-sios šventės proga renkamos aukos. Savo pasipiktinimą paremia taip: "Prezidentas grįžusius pasveikino ir surengė priėmimą". Bet jam keista, kad iškilmės rengėjai neberinko aukų. Jo supratimu pasielgė "nelietuviškai". Tai bent palyginimas! Juk toks palyginimas yra tikra nesąmonė...

Jis siūlo reformuoti Vasario 16-sios minėjimą. Jo išmanymu, kad Vasario 16-ji turėtų būt vyriausiu savanorių pagerbimo metu, nes Vas. 16 priklauso tik savanoriams. Tai jau J. Šoliūno svaičiojimas. Man rodos, kad Tautos Šventė priklauso ne vien savanoriams, bet visai Tautai. Tokios nesąmonės niekas iki šiol nebuvo skelbęs. Norėčiau jo paklausti, kam ši šventė atiteks, kai savanoriai išmirs? Juk jie žmonės ir amžinai negyvens, ar su jų mirtimi ir Vasario 16-ji mirs?

Jis atsiliepia su panieka ir apie lietuvių klubus, kurie, jo išmone, neturėtų kartu nešti trispalvės su savanoriais minėjimo metu. Nejaugi jo manymu, jie būtų kokių nusikaltėlių klika, kad jiems nederėtų kartu su savanoriais dalyvauti Tautos Šventėje?

Tiesa, kad savanoriai liejo kraują, bet kodėl tik jiems priklauso Vasario 16-ji? Ar kraujo neliejo ir savo gyvybės nepaaukojo tūkstančiai mūsų partizanų? Ar jiems Vasario 16-ji nepriklauso? Ar ji nepriklauso ir tiems, kurie buvo bolševikų nukauti ir nužudyti? Ar ji nepriklauso ir tiems, kurie šiandien veikia laisvinimo veiklą, kurie aukoja savo sunkiai uždirbą pinigą laisvės reikalui?

Iš viso keista, kad J. Šoliūnas ėmėsi mus mokyti lietuviško tautiškumo ir patriotizmo. Tokią pamoką jam reiktų pradėti nuo savęs.

A. Svilonis

K. Žoromskis — Naturmortas

VL. BAKŪNAS

PASTABOS IŠ TOLO

(Tęsinys)

Kaip jau "Naujienose" buvau pastebėjęs — ALTo Los Angeles skyriaus 40-ties metų veiklos sukaktis rengiamasi iškilmingai paminėti kovo mėn. 7 d., šeštadienį, vakare 7 val. — akademija Lietuvių Tautiniuose namuose. Į minėjimą yra pakviestas ALTo centro valdybos pirmininkas dr. Kazys Šidlauskas, kuris daugelio čia labai laukiamas. Po akademijos bus režisierės Dalilos Mackialienės paruošta programa, o po to saunūs pietūs — su šampanu, vynu ir lietuviška muzika. Įžanga 12.50 dol. asmeniui. Bilietai gaunami pas bet kurį skyriaus narį. Tą labai darbščią valdybą sudaro: pirmininkas — Feliksas Masaitis, vicepirmininkas Antanas Skirius ir Aloyzas Pečiulis, eksekutyvinė sekretorė Rūta Sakienė, sekretorius Rimvydas Paškauskas, iždininkas Kazys Prišmantas ir finansų sekretorius Simas Kvečas.

SENOS — NAUJOS VALDYBOS

Vasario mėn. bėgyje kai kurios Los Angeles organizacijos turėjo savo metinius susirinkimus, kuriuose buvo išrinktos naujos ar perrinktos senos valdybos dar vieneriems metams.

Šaulių Juozo Daumanto kuopa skaitlingame metiniame susirinkime išsirinko naują valdybą, kurią dabar sudaro: pirmininkas Jonas Ruokis, vicepirmininkas Jonas Dženkaitis, sekretorius Vladas Račius, iždininkas Jonas Avižienis, moterų vadovė Judita Paškauskienė. Revizijos komisija: pirmininkas Jonas Venckus, sekretorius Mykolas Barauskas ir narys Stasys Lisieckas.

Kuopos garbės teismas: Tomas Sereika, Juozas Mitkus ir Regina Jurkūnienė. Rašytojas — laureatas Jurgis Gliauda ir anksčiau buvęs ilgametis kuopos pirmininkas K. Karuža išrinkti garbės šauliais.

* * *

Lietuvos Dukterų Draugija savo susirinkime paliko tą pačią valdybą dar vieneriems metams, tokioje sudėtyje: pirmininkė — Salomėja Šakienė, sekretorė — Irena Liuter, iždininkė — Angelė Vaičekauskienė, socialinių reikalų vedėja — Valė Baltušienė, sekmadienio kavučių tvarkytoja — Antanina Uldukienė. Taip pat ta pati liko ir revizijos komisija: Aldona Audronienė ir Adelė Bajalienė.

* * *

Los Angeles lietuvių filatelistų draugija taip pat perrinko savo valdybą, kurioje dabar yra: pirmininkas — Kazys Karužą, sekertorius — Arūnas Banionis ir iždininkas Gregorius Radvenis. Draugija turi 25 narius, kurie keičiasi paštо ženklais, perka - parduoda lietuviškus banknotus ir monetas, susirašinėja su kitais filatelistais.

Radijo klubo valdyba tretiems metams

Vasario 8 d. įvykusiame Kalifornijos Lietuvių Radijo Klubo (sąrašuose turinčio arti dviejų šimtų narių) metiniame susirinkime, kuriame dalyvavo virš 100 narių, perrinkta (visuotiniu susirinkusiųjų sutikimu—nei vienam neprisakius prieš) ta pati valdyba jau tretiems metams iš eilės: kurioje yra: D. Kaškelienė — pirmininkė, Vl. Gilys, Vl. Bakūnas, H. Bajalis, Pr. Gustas, O. Macėnienė ir J. Gedminas. Taip pat palikta ta pati revizijos komisija: A. Giedraitis, A. Markevičius ir Br. Morkis.

Brazinskų byla Los Angeles

Vasario 23 ir 24 d. d. Imigracijos Departamento teisme Los Angeles buvo peržiūrima Prano ir Algirdo Brazinskų deportavimo byla, kurioje jokio sprendimo (galutinio) nepadaryta, nes teisėjas bylą persiuntė Valstybės Departamentui —atsiklausdamas to Departamento nuomonės. Brazinskų advokatei E. Armonienei, kuri buvo atvykusi iš Baltimorės, teisėjas davė 30 dienų laiko — gauti įrodančiąją medžiagą už ką ir kokia bausme buvo Brazinskai nubausti Turkijoje, kai juodu 1970 m. nukreipė sovietų lėktuvą į Turkiją.

Teisėjas leido Los Angeles tuo laiku beviešintiems Simui Kudirkai ir Vladui Šakaliui padaryti pareiškimus apie padėtį Lietuvoje ir mirtiną pavojų Brazinskam, jei jie būtų grąžinti Sovietų Rusijon, ko reikalauja sovietai. Manoma, kad S. Kudirkos ir V. Šakalio autoritetingi pareiškimai turės lemiamos reikšmės ne tik bylos eigai, bet ir sprendimui.

Kadangi byla atsidūrė Valstybės Departamente, tai nereikią būti teisės žinovui, užtenka būti tik lietuviu, jei suprasti, kad reikės masinio lietuvių balso (laiškais ar telegramomis Valstybės Departamentui) — prašančio ar reikalaujančio politinės globos (egzilo) teisės pasilikti Amerikoje abiems Brazinskams. Iš Los Angeles telegramos į

(Nukelta į penktą puslapį)

P. L.

KŠYŽANOVSKIO BE CENZŪROS VILNIAUS "MATEČNIKAS"

(Tęsinys)

Dėmesio vertas lenkų majoro Katowicz planas vardu — "Ostra-Brama" (Aušros Vartai), pagal kurį lenkų partizanai planavo (dalinai pavyko) išvyti iš Vilniaus vokiečius ir jį pirm bolševikų užimti.

Vadovaujantis planu, numatyta vilniečių ir naugardiečių sukilėlių jėgų koncertracija prie Vilniaus ir miesto užpuolimas pirm bolševikų iš rytų apgulimą. Iki bolševikų užėmimo, esą, laiko užtektų įsteigti politinę ir adiminstracinę valdžią (mano pabraukta) ir tuo įvykį pastatyti prieš faktą. Katovičiaus plano operacija — Ostra-Brama" iškilo viešumon 1944. VI. 12 d. ir buvo Vilniaus ir Naugarduko apygardų komendantų (sukilėlių) Varšuvoje aptarta ir vyriausios Varšuvos komandos priimta, kaip "Operacija Ostra-Brama' patvirtinta.

Atsižvelgiant į bolševikų rytų fronte sekmes ir į vakarus greitą slinkimą, Vilniaus puolimui terminas buvo skubotai numatytas naktį iš liepos 7 į 8 d.,1944 m. Vėliau dar sutrumpintas iš 6 į 7 liepos. Naugarduko kovotojai prisilaikė dar 150 km. nuo Vilniaus. Tame laikotarpyje Katovič'aus neteko rankos ir vietoje jo vadovu paskirtas gen. Vilk.

Vokiečių fronto kariuomenei vadovavo gen. Stahel.Lenkų puolimas prasidėjo numatytą datą - 6 į 7 d. liepos. Puolime dalyvavo apie 3,500 kovotojų (3-čia ir 8 Vilniaus brigados, 1-mas, 3-čias, 5-as ir Naugarduko katalionai) kas sudarė 50% pajėgų "L'ordre de bataille" (pranc.).

Nepaisant atakavusių kietos laikysenos rinktinių lenkų dalinių, centrinius bunkerio sutvirtinimus, patyrus didelius nuostolius, tuojaus aišku buvo, kad apginkluotiems lengvais pėstininkų ginklais rieštas neperkandamas. Gen. Wik, asmeniškai puolimą vedęs, įsakė trauktis. Užtikrintą pasisekimą galima buvo pastebėti Vilijos dešiniajame krante. Kalvarijos srityj, Boleslav'ui Zigurny'ui vadovaujant. Ten per upę persikėlė ir į miesto vidurį įsiveržė. Taip pat "Zarzecze" (Užupy) srity, kap. Grzesak - Czarny vadovaujant, tuo keliu einant (baltą-raudoną vėliava užpliavėsavo ant Pilies Kalno bokšto(na baszcie Gory Zamkovej).

Miestas tuo metu tapo sovietų kariuomenės dalinių apgultas, kurių didesnioji dalis įvyko kovon miesto gatvėse, gi kiti, aplenkę Vilnių, persekiojo vakarų kryptimi priešą.

Po to, prasidėjo keletas dienų sovietų — lenkų idilijos laikotarpis. Abi šalys siekė prieiti prie kariuomenių abipusio, ilgesnėn skalėn, bendro veikimo, be politinio aspekto koordinavimo. Buvo kalba apie poros pėstininkų divizijų ir kavalerijos brigados, apginkluojant ir operacijose vadovaujant sovietų vadovybei, tačiau politiniu požiūriu Londono Vyriausybei priklausančių (Lenkų egzilinei).

Toji nuostabi struktūra buvo įsteigta viešumai ir vos tik poros dienų laikotarpiui. Liepos 17 d. gen. Wilk buvo įkalintas. Tą patį sulaukė ir jo karininkų korpusas. Lenkų kariuomenės daliniai daugumoje buvo apsupti, nuginkluoti ir į sovietitinius lagerius išvežti. Dalis spruko į Rudnikų girią, gi vėliau į Nackių miškus.

"Operacija Ostra Brama" įgavo, rašo autorius, skirtingą politinį atspalvį(1944 m. liepos vidury, kuomet sovietų spauda pradėjo talpinti komunikatus, tvirtinant, kad Vilnaus miestas (vieninteį kartą panaudojo — "Vilnius") tapo sovietų kariuomenės paimtas, dalyvaujant žymiam (wybitny) lietuvių partizanų daliniui", pastebi autorius.

"Epilogas Katowicz'iaus ir jo dalinio buvo vienas paskutiniųjų ginkluotu protestu pavergtos žemės, kurią svetima jėga išplėšė iš Lenkijos", baigė Bronislaw Krzyżanowski "Be cenzūros Wilenski Matecznik", 1939 — 1944, lenkų literatūros instituto, "Kultūros" bibliotekos tomas 304, 1979 metų, Paryžiuje, 262 puslapių leidiny.

P. L.

(Pabaiga)

ELENA JABLONSKIENĖ

JŪRA

Jūroje bangos su saule žaidžia,
Čia jos pakyla, čia nusileidžia,
Pribėgus kraštą, rodos, pražūva
ir atsisukus skuba į jūrą.

Mėlyna jūra visad banguoja,
Tartum, mažyčiui lingė linguoja.
Pažaisti kviečia kas tik ant kranto,
Supa kaip vaikus ant savo rankų.

Šniokš'a, siūbuoja, pasaką seka,
Kartais per veidą su ranka plaka.
Pagavus stumia, kurį apgauna,
Bangos paleidžia, bangos pagauna . . .

Šventosios uoste.

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrištą knygą apie Šventąjį Raštą. Pirmi atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartino", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RAŠTO TYRINĖTOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antrad. 1—4 popiet, ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

SILEIKIS, O. P.
ORTOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch supports) ir t. t.
[illegible]
West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★

Pensininkų Sąjungos valdyba kviečia visus S-gos narius ir norinčius įstoti nariais į susirinkimą kovo 11 d. 2 val. popiet Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Bus valdybos pranešimai, įspūdžių pasidalinimas visų rūpimais klausimais ir ta proga bus galima sumokėti nario mokestį. V-ba

PASTABOS IŠ TOLO

Atkelta iš 4 psl.

Washingtoną (Valst. Dept.) jau plaukia.

* * *

Lietuvė kompozitorė Los Angeles 200 metų jubiliejuje

Los Angeels miesto įkūrimo 200 metų sukakties proga, be kitų plačios minėjimo programos aspektų, tą dviejų šimt mečių sukaktį savo keliu mini ir radijo stotys. Vienu iš labiausiai mėgiamų stočių (daugiausiai duodanti klasikinės muziko išviso ir labai daug operų KFAC praeito sekmad., kovo 1 d., savo programoje pavadintoje "Los Angeles is the Place" — transliavo kompozitorės Giedros Gudauskienės (gyv. Santa Monikoj, Calif.) kūrinių Loc Angeles vaizdai —"Los Angeles sketches", kurį atliko pianistė Raimunda Apeikytė.

* * *

Dailininko Jurgio Račkau paroda

Nuo vasario mėn. 7 d.iki kovo mėn. 3 d. (Glendale (Los Angeles priemiestis) *Brand Library* galerijoje vyko kanadiškio dailininko Jurgio Račkaus tapybos kūrinių paroda. Ypačiai pažymėtina tai, kad šią jo parodą globojo Kanados konsulatas, gi Ontario provincijos kultūros departamentas parėmė tą parodą išlaidoms net 1,000 dolerių. Buvo išstatyta virš 50 darbų. J. Račkaus tapybos technika yra išskirtina tuo, kad jis į šią dailės meno sritį įvedė metalą — aliuminijų. Jis turbūt vienintelis dailininkas, kuris piešia ne tik ant popieriaus ar drobės, bet ir ant specialiai paruoštų, pagal jo išradimą, aliumininių lapų. Jo parodų yra buvę Kanadoje, Amerikoje, Europoje (Anglijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Liuksenburge ir kt.), kur visur galerijos ir muziejai yra įsigiję jo darbų. Ta aplinkybė, kad jo parodą čia Los Angeles globojo Kanados konsutalas sako, kad dailininkas Jurgis Račkus yra pasiekęs aukšto dailės meno lygio, nes Kanados valdžia neglobos kokio nors tik "šiaip sau" dailininko.

Išsikalbėjus su Jurgiu Račkum paaiškėjo, kad jis yra kilęs iš senos žinomos Amerikos lietuvių veikėjų Prano ir Onos Račkų (jau senokai mirusių) giminės, nes Pranas Račkus buvo Jurgio dėdė. Dailininkas Jurgis Račkus yra gimęs 1927 m. Lietuvoje, 1934 m. su tėvais atvykęs Kanadon.

* * *

Suspenduotas vėliavų *iškėlimas prie rotušės*

Raudonajai Kinijai pareiškus protestą dėl Taiavno vėliavos iškėlimo (Taivano tautinės šventės proga) prie miesto rotušės, Los Angeles miesto taryba suspendavo bet kokių svetimų vėliavų iškėlimą prie rotušės trims savaitėms. Tame laikotarpyje miesto taryba padarysianti atitinkamą nutarimą, kokios vėliavos galės būti ateityje prie rotušės iškeltos.

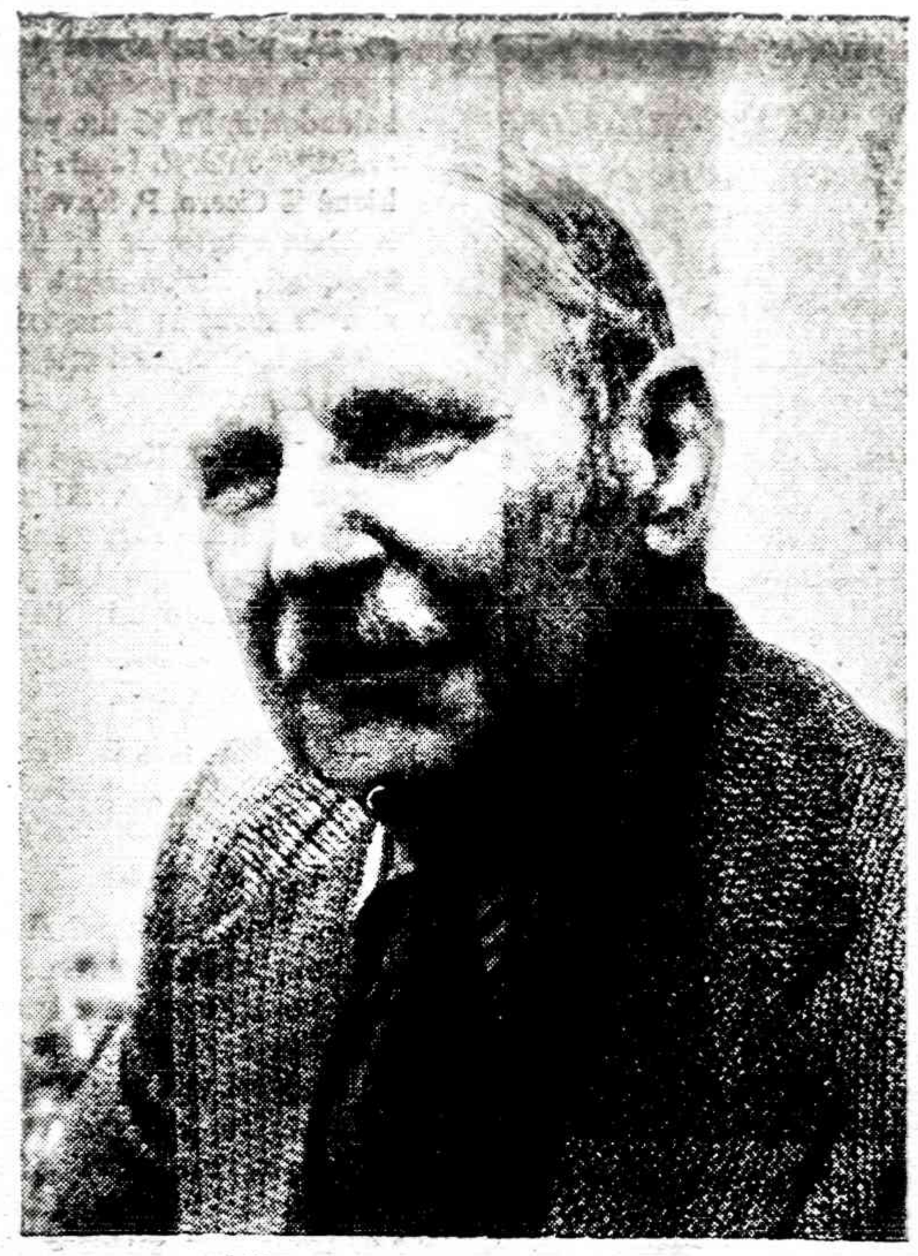

KOSTAS ZOLYNAS iš Marquette Parko pakeltas Standard Federal Taupymo ir Skolinimo bendrovės, esančios 4192 Archer Ave., vicepirmininko asistentu. Jis gimė Lietuvoje, baigė Vytauto Didžiojo universitete teisę. Amerikon atvyko iš Australijos 1960 m. ir pradėjo tarnauti bendrovės buhalterijoje. JAV-se jis baigė Finansinių mokslų institutą.

Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkų metinis susirinkimas

Praeitą sekmadienį, kovo 8 d. popietę Dariaus-Girėno salėje įvyko metinis Lietuvių Tautinių kapinių sklypų savininkų šauktas susirinkimas. Direktoriai susirinko laiku, o Jonas Jokubonis, kapinių pirmininkas, pradėjo susirinkimą skelbtu laiku.

Diena pasitaikė graži, ne šalta, todėl ir susirinko virš pusantro šimto žmonių. Niekas jų netikrino, nes šiais metais nebuvo nė vieno svarbesnio klausimo, dėl kurio galėtų kilti nesusipratimai. Sklypų savininkai norėjo pažiūrėti, kiek šįmet susirinks sklypų savininkų kapinių reikalus svarstyti.

Pirmiausia kapinių sekretorius Motiejus Batutis perskaitė praeitų metų protokolą. Reikia pripažinti, kad šįmet jis daug sklandžiau perskaitė protokolą. Lietuviškų žodžių ištarimas buvo daug aiškesnis ir lengvai buvo galima suprasti, ką jis nori pasakyti. Jis pramoko lietuviškai protokolą skaityti.

Vėliau jis perskaitė direktorių atliktų darbų atskaitą. Ji taip pat buvo geriau perskaityta ir priimta be pataisų.

Dar didesnę pažangą padarė ižd. Alfredas Dargis. Anksčiau jis pradėdavo lietuviškai, o pabaigdavo angliškai. Šįmet jo pranešimas buvo suprantamas ir aiškus. Visi buvo patenkinti, kad jis prižiūri kapinių iždą ir stengiasi pinigus ten investuoti, kur atneša kapinėms didesnį nuošimtį. Anksčiau labai gerai kapinių iždą prižiūrėdavo Bruno Klemka, o dabar gerai kapinių reikalus tvarko dabartinis iždininkas A. Dargis.

Julius Kuzas padėkojo nariams, kad jį išrinko.

Kiti direktoriai nieko nepranešė, tai susirinkusieji nežinojo, ką jie naudingo kapinėse darė.

Reikalas šiek tiek pagyvėjo, kai pradėta svarstyti naujos Lietuvių Tautinių kapinių konstitucijos klausimą. Buvo sudaryta komisija konstitucijai paruošti. Tai komisijai pirmininkavo Matas Batutis, bet iš pranešimų atrodė, kad visą reikalą tvarkė Antanas Povilonis. Susidarė įspūdis, kad jis viską paruošė, o susirinkusiems reikėjo tiktai patvirtinti ir viskas bus baigta, Povilonio konstitucija bus jo pakepta.

Kitaip į reikalą pažiūrėjo susirinkusieji. Mykolas Pranevičius pranešė, kad tokia konstitucija, kokią Povilaitis paruošė, negali būti priimta, nes ten yra daug dalykų, kurių konstitucijoj neturėtų būti. Konstitucijoje sužymėti bendri nuostatai, bet ne visos smulkmenos. Pranevičius patarė šio projekto nepriimti, nes niekas taip nedaro.

Vienas inžinierius, sklypo savininkas, storu ir garsiu balsu tarė: "Dabartinė konstitucija negera. Aiškiai matyti, kad žmonės, kurie ją ruošė, nežinojo, ką darė. Aš siūlau išrinkti 3 žmonių komisiją konstitucijos projektui paruošti". Gaila, kad neatsirado, kas tokiam pasiūlymui būtų pritaręs.

Pirmininkavo Batutis. Jis žino, kad paruoštas projektas nebetinka. Jam buvo aišku, kad šiame susirinkime Povilonio paruoštas projektas nebus priimtas, todėl jis ir buvo nuolaidus. Jis pasakė:

— Mes paruošėme naują projektą. Mes galime konstitucijos klausimą atidėti... Mes padarysime taip, kaip Jūs norėsite.

Iš visko matėsi, kad apie naują kapinių paruoštą projektą Batutis daugiau žinojo, todėl nesispyrė dėl nepriimtino dalyko. Kitaip galvojo kitas komisijos narys. Jis norėjo, kad projektas būtų priimtas, bet neišdegė.

Reporteris

(Bus daugiau)

Atsiųsta paminėti

* * *

● SPEAK UP, nr. 1, politinio ir ekonominio realizmo mėnesinis laikraštis anglų kalba. Leidžia ir redaguoja Giliaras Urbonas. Tai vienintelis pasaulyje prieškomunistinis leikraštis su plačia informacija apie komunizmą ir jo įtaką kai kuriose, net religinėse, organizacijose. Jį turėtų remti ir prenumeruoti visi pavergtų tautų kilmės asmenys, o nešūkauti apie informacijos stoką. Metams kainuoja $10. Rašyti: Speak Up, Box 272, Station B, Toronto, Ont., Canada, M5T 2W2.

● 17 procentų amerikiečių tiki į astrologiją, t.y. žvaigždžių pozicijų poveikį į žmogaus gyvenimą. Į astrologiją tiki dvidubai daugiau moterų, negu vyrų.

● Vidutinis amerikietis serga ir guli lovoje 7 dienas metuose, ir praleidžia dėl ligos 5 darbo dienas.

Buv. LPT valdybos nariui

A. † A.

VINCUI LAPINSKUI

mirus,

jo žmonai Stasei, broliui Juozui, Lietuvoje seserims su šeimomis, dukterėčiai Aušrai ir Algirdui Sauliui, švogerkai Angelai Poškaitienei ir kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime

Buv. LPT KLUBO "KRIVULĖ"
VALDYBA ir NARIAI

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikštės automobiliams pastatyti

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES STASUKAITIS
VĖSINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
– GORDON FUNERAL HOME –
1729 South Halsted Street, Chicago
Tel. 226-1344

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS
GAIDAS – DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

ATGARSIAI DETROITE VASARIO ŠEŠIOLIKTAJAI PRAĖJUS

Kaip praeitais, taip ir šiais metais, prieš Vasario 16-ją pasipylė spaudoje gausūs pasigyrimai ir įvairūs puolimai iš L. B. viršūnių ir paskirų eilinių bendruomenininkų. Be atvangos, pakaitomis, stambiais ir smulkiais išgalvotais melais, šmeižtais ir gandais buvo puolama Amerikos Lietuvių Taryba, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Regisruota Lietuvių Bendruomenė. Na, žinoma, ir Detroito Lietuvių Organizacijų Centras nebuvo užmirštas. Ne komunistai, bet bendruomenės trubadūrai pravardžiavo lietuvius renegatais ir surogatais. Piktai rašė Nainys, Kamantas, Gečys, Gaila ir kiti smulkesni pavarančiai, kaip detroitietis A. Nakas. Nuo jų neatsiliko ir L. Stoniukas, pasiruošęs liežuviu, dantimis ir kumsčiais argumentus paremti. Nepertoliausia švaistėsi išpurtęs frontininkų sekretorius.

Kada ir kur rašė bendruomenininkų vadai, teatsako kitas, o aš, detroitietė, bandysiu paaiškinti daugiau apie detroitiečius — išblyškusį Liną ir (paraudonavusį aukų rinkėją) iškilų žurnalistą. Seku spaudą ir žmones ką jie daro ir ką jie rašo. Kiek pastebėjau, tai p. A. Nakas išryškėjo nepastovumu organizacijose, blaškosi, keičia spalvą ir būdą. Ai, rodo, jam daugiau rūpi doleriukas iš šalies užkalti, bet ne teisybę parašyti.

Kiek žinau, jis buvo karštas socialdemokratas, o dabar jau prisidėjo prie frontininkų. Kiek anksčiau jis rašė į Naujienas ir jose be gailesčio puolė tautininkus. Atrodė, tartum, tautininkai norėję A. Nakui plaukus nurauti. Dabar jis į "Naujienas" sustojo rašęs ir kiek teko nugirsti, nebeskaito ir kitais įtaigoja jų neskaityti; virto jų amžinas priešas. Ką anksčiau gyrė, dabar peikia.

Dienraštyje "Draugas", vasario 5 dienos laidoje, p. A. Nakas su nagais ir su ragais, išsijuosęs gina L. B. manopolį. Jis rašo, kad į L. B. darbus jungiasi pati jauniausioji inteligentų karta. Deja, kur ta jauniausioji karta randasi? Rodos, kad jos nesimato. Ieškome tos jauniausios kartos jau apie 20 ar daugiau metų. Jos labai trūksta L. B. metiniame apylinkės susirinkime, kai reik sudaryti valdybą, tai ir šiuo susirinkimo jaunimas išsiskirsto.

Toliau A. Nakas savo išvedžiojimuose teigia, kad Vasario 16-sios diena tapo tauriausiu laisvinimo simboliu ir kad aukos turėtų priklausyti tiems, kurie politinį laisvinimo darbū dirba Tiesa, jau 40 metų politiam darbui vadovauja Amerikos Lietuvių Taryba ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Ar tai dar nepakanka Lietuvai laisvinti dviejų veiksnių? Ar A. Nakas esąs vienas iš tų, kurie L. B. monopolį į Vasario 16-sios aukas ragais ir nagais gina? Neįtikėtina, kad jis kadaise ALTą gynė. Jis puolė gana stipriai tik Tautinę Sąjungą. Tą visą atliko per spaudą "Naujienose", užvesdamas be reikalingus ginčus su tautininkais Detroite. A. Nakas, kaip socialdemokratas, be abejo, norėjo kad jo ideologija būtų pagarboje. Rodos, kad niekas jos ir nešmeižė.

Štai, dabar A. Nakas puola nagais ir ragais Registruotą L. B. Jei A. Nakas būtų bent per nagą demokratas, kitaip galvojančius jam nedirėtų niekinti.

Kieno gi pastangomis atvažiavote į Ameriką? — Ar ne Amerikos Lietuvių Tarybos, kuria įkūrė ankstybesni emigrantai?

A. Nakas prisideda prie frontininkų VLIKui ir ALTui griauti. Ir taip begalo...

— Argi nežinote, kaip Kamanto, Gečio ir kitų bendruomenininkų dukros "laisvino" Lietuvą su Petronio ir kitų parsidavėlių pagalba?

Praeitais metais Sovietai šventė su didelėmis iškilmėmis Lietuvos respublikos 40 metų "išvadavimą" iš burzuazinio jungo. Tose iškilmėse dalyvavo, kaip jau minėjau, Kamantaitė ir Gečytė, kurios buvo globojamos Petronio, Kazakevičiaus ir kitų sovietinių padlaižių.

A. Nakas skardena, būk Washingtone L. B. išrūpino teisę skirti naujus Lietuvos diplomatus. Tikrumoje buvo kitaip. Tą reikalą sutvarkė VLIKas ir ALTas.

L.B. klika Washingtono sodelyje su prezidentiene nusifotografavo. Tik pažiūrėkime, kokius triukus daro V. Kutkus Detroite. Praeitais metais per respublikonų konvenciją R. Reaganą, kad kaip nors priliptų arčiau prie R. Reagano ir jo žmonos. Na ir nusifotografavo, ir įsidėjo į biuletenį. Šįmet per Vasario 16-sios iškilmes prisivijo prie durų senatorių C. Levin ir taip pat nusifotografavo. Aišku, kitais metais L. Bendruomenės darbų biuletenyje bus radoma, kaip V. Kutkus tarėsi su senatoriumi.

Toliau, dar gražiau. Pažvelkime, ką darė V. Kutkaus adjutantas L. Stonys. O gi, dalino publikai Vasario 16-sios iškilmių metu senatorių šmeižiantį paskvilį. Smerkia senatorių kaip Sovietų Sąjungos šydą, kuris nėra pageidaujamas kaip Vasario 16-tos Kalbėtojas, Jei senatorius apie tai sužinotų, liktų lietuviams amžinas priešas.

Teko patirti kaip užpraeitais metais Dievulis pasišaukė amžinan poilsin L. Stonio tėvelį. Linas taip įpyko ant ALTo ir VLIKo ir Regiestruotos L. B., kad veda nesąmoningai kerštingą kovą. Jis šmeižia bet ką ir bet kur, net ir Vasario 16-sios iškilmingo minėjimo metu.

Atleisk jiems, Viešpatie, nes nežino ką daro.

V. Kukštytė

Prieš trejus metus paveiksle matoma mergaitė vadovavo "Dešimtukų maišui", kai buvo renkami pinigai sergantiems jauniems žmonėms. Ji prašo padėti paraližuotuosius gydyti.

TRUMPAI

— **Dėkui Mykolui Veliuonai,** Baltimore, Md., už ankstyvą prenumeratos pratęsimą, gerus linkėjimus ir už $10 auką.

— **Marija ir Alfonsas Ridikai,** Afton, N.Y., dėkodami už laimėtą dovaną ir pratęsdami prenumeratą, atsiuntė $10 auką. Dėkui. Malonu pastebėti, kad jie laimėjo mūsų rėmėjo Prano Adomaičio įteiktą dovaną.

— **Jonas Dalbokas,** Los Angeles, Cal., anksčiau gyvenęs Čikagoje, įvairiomis progomis paremia Naujienų leidimą. Dėkui už ankstyvą prenumeratos pratęsimą, gerus linkėjimus ir už $10 auką.

— **Frank Bastys,** North Chicago, Ill., prie ankstyvai pratęstos prenumeratos pridėjo $10 auką kalendoriui. Po $5 tuo pat tikslu atsiuntė: mokyt. Liuda Dubauskienė iš Cicero, P. Kavaliauskas iš Bridgeporto ir J. Lekas iš Marquette Parko. Dail. Anastazija ir Antanas Tamošaičiai iš Kingston, Ont., atsiuntė $2. Dėkui visiems.

— **Stasė ir Kazys Ulevičiai,** Crystal Lake, Ill., veiklūs visuomenėje, lietuviškų knygų ir spaudos mylėtojai bei palaikytojai, užsakydami lietuviškų knygų, 7 dol. likutį paaukojo Naujienoms. Dėkui.

— **Dėkui poniai Valentinai Sandău** iš Brighton Parko už ankstyvą prenumeratos pratęsimą ir už $6 auką.

— **Už a.a. Ireną Sekmokienę,** minint pirmąsias mirties metines, šv. Mišios bus atnašaujamos š.m. kovo mėn. 15 d., sekmadienį, 12 val. 15 min. popiet Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Draugai ir pažįstami prašomi dalyvauti pamaldose ir prisiminti a.a. Ireną savo maldose.

—SLA 134-tos Moterų kluopos susirinkimas įvyks šeštadienį, kovo 14 d., 12 val., Chicago Savings bendrovės patalpose, 6201 S. Western Ave., Chicagoje. Visos narės kviečiamos dalyvauti. Po susirinkimo bus vaišės. V-ba

— **Zarasiškių klubo** narių susirinkimas šaukiamas sekmadienį, kovo 15 d., 2 val. popiet Vyčių salėje, 2455 W. 47th St. Nariai prašomi susirinkti laiku. Reikės apsvarstyti klubo pavasarinio banketo rūšios reikalus. Banketas įvyks balandžio 25 d. Vyčių salėje. **Klubo Valdyba**

— **Zarasiškių klubo valdyba** 1981 metams: Petras Blekys — pirm., Kazys Čiuras — vicepirm., Petras Padvaiskas — sekretorius, Jonas Krumplys — kasininkas. Parengimų komisija: Ona Blekienė ir Alf. Čičelis.

— **Sol. Aušra Baronaitytė,** akompanuojant Manigirdui Motekaičiui, ir **Regina Krutulytė** išpildys meninę programą Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premijos įteikimo iškilmėse, kurios įvyks š. m. kovo mėn. 13 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo Centro kavinėje. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas veltui.

— **Š. m. kovo 29 d.,** sekmadienį, 2:30 val. popiet Floridoje, Miami Lietuvių klube, bus vaidinama komedija **"Uošvė į namus — tylos nebus".** Vaidinimą atliks vaidintojų grupė iš St. Petersburg. Ruošia Šaulių Aušros kuopa. Prašome visus lietuvius atsilankyti į linksmos komedijos vaidinimą. K. P.

— **Viktoras Šimaitis** pildo INCOME TAX Šimaitis Realty Įstaigoje, 2951 W. 63rd Street. Darbo valandos kasdien nuo 10 val. ryto. Tel.: 436-7878 arba 763-0337. (Pr.)

— **Ruošiamos mirusios autorės meno parodos.** Parodose bus išstatyta a.a. dailininkės Ados Peldavičiūtės kūriniai. Pirmoji paroda bus atidaryta New Yorke š.m. balandžio 4 d. Vėliau paroda bus perkelta į Torontą, Can., ir po to į Chicagą.

ASTROLOGIJA IR KORTŲ SKAITYMAS

Mes kalbame lietuviškai. Norime pirkti lietuviškas knygas, parašytas apie Lietuvą. Nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, nuo 11 val. ryto iri 7 val. vak. 4104 Archer Ave. (pusė bloko į Vakarus nuo California)

— LIETUVIŲ DAILININKŲ darbai yra vertingiausia ir nesenstanti dovana vestuvių, sukakčių ir kitomis progomis. Gaunami ČIURLIONIO GALERIJOJE, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. Telefonas — Midland Savings bendrovės valandomis 254-4470, kitu laiku — 434-6155.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS.
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS
• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVIŠKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.
• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.
• MŪRINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 West 63rd Street
Tel. 436-7878 arba 839-5568

CORNER YELLOW BRICK OCTAGON BUNGALOW, stained glass bay windows, 3 bedrooms. Full attic. Recreation room, including kitchen, bath, bedroom. Gas heat. 2 car drive-in brick garage. $88,900.
Call Monday & Friday after 6 P.M.
434-0055

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Namai, žemė — Už miesto ribų

SAVININKAS PARDUODA
2 butų, 6 metų senumo mūrinį namą su baldais, 2 mašinų gar.
Informacijoms rašyti:
S.G.
108 McMahon Dr.
Hot Springs, AR 71901
Tel.: (501) 623-2891

MISCELLANEOUS
Įvairūs dalykai

MURPHY'S PARTY RENTALS
Party - Banquet & Convention Equipment.
3114 W. 95th Street
Evergreen Park, Ill. 423-1810

HAPPY EASTER

DO DROP SEWERAGE
$5 discount on repairs with this ad.
Catch basins cleaned, rodded or repaired. Sinks, tubs, toilets opened or no charge. Plumbing repair.
SEWER PROBLEMS?
Radio dispatcher — minutes from your home. 30 years experience.
3459 N. Kostner
588-1015

DEALERS WANTED FOR WILMOT FAIR
Opening Memorial Day weekend May 23-24 at Kenosha County Fair Grounds, Wilmot, Wis., Ill.-Wis. State Line near Great America. Equidistant Chicago, Milwaukee Resort Recreation Area — indoors, outdoors weekend dates thru October.
(312) 835-1761 or write: P.O. Box 62. Hubbard Woods, IL 60093

SHOPPING? DROP IN!!!
NEW ARCHVIEW RESTAURANT
3840 S. Archer Ave.
254-4862
OPEN 24 HOURS
"HAPPY EASTER"

• Ieškau pirkti SENESNĖS GAMYBOS gerame stovyje ir gražiai atrodančių valgomojo ir miegamojo baldų. Skambinti 778-8339 arba 239-8288.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai $120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Staliaus darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETINGIS CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS
Nėra darbo permažo. Visus palmu. Iš lauko ir vidaus.
Kainos labai prieinamos.
GEDIMINAS BARANAUSKAS
4514 So. Talman Avenue
Tel. 523-0383

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolis, Agent
3208½ W. 95th St.
Everg. Park, Ill.
60642, - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d.
Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling.
What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right—*pills* from Ex-Lax. Look for the white box.
Use only as directed.

EX-LAX

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą $8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais $4.00
Minkštais viršeliais, tik $3.00
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik $2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant $1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neleidžia pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.
Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.
SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.
SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2116